Magister-Auctor Saga

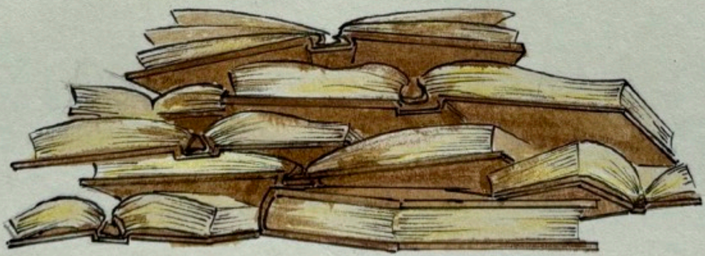

Kleine gids voor verstrooiden

Maria Liber (rev.)

Versie 2.11

Titel: *De Magister Auctor Saga. Kleine gids voor verstrooiden.*

E-boek in Pages met lettertype *Charter 14*

Voor de eenentwintigste eeuw is De Magister-Auctor Saga
© 2020-2026 Pascal Paulus met boekomslag van Frank Nuyts uitgegeven onder de licentie CC BY-NC-ND 4.0

De Holocene Kalender
Zoals algemeen bekend, werd in Paradijs der Boeken de *Holocene Kalender* of de *kalender van het menselijk tijdperk* (human era, of HE), gebaseerd op het voorstel van Cesare Emiliani, de algemeen aanvaarde kalender.
We herinneren ook even dat sindsdien voor de periodes van 100 jaar — van 00 tot 99 — het woord *hectojaar* wordt gebruikt.
Voor wie nog niet helemaal gefamiliariseerd is met de sinds kort ingevoerde Universele Aardse Notatie (UAN), nog even zeggen dat het punt, dat tegenwoordig in de datums wordt gezet, dient om de identificatie van het hectojaar te scheiden van het gangbare jaar van dat bepaalde hectojaar. Het huidige jaar 12222 HE schrijven we dus als 122.22: het jaar 22 van het 122ste hectojaar.

Magister-Auctor Saga

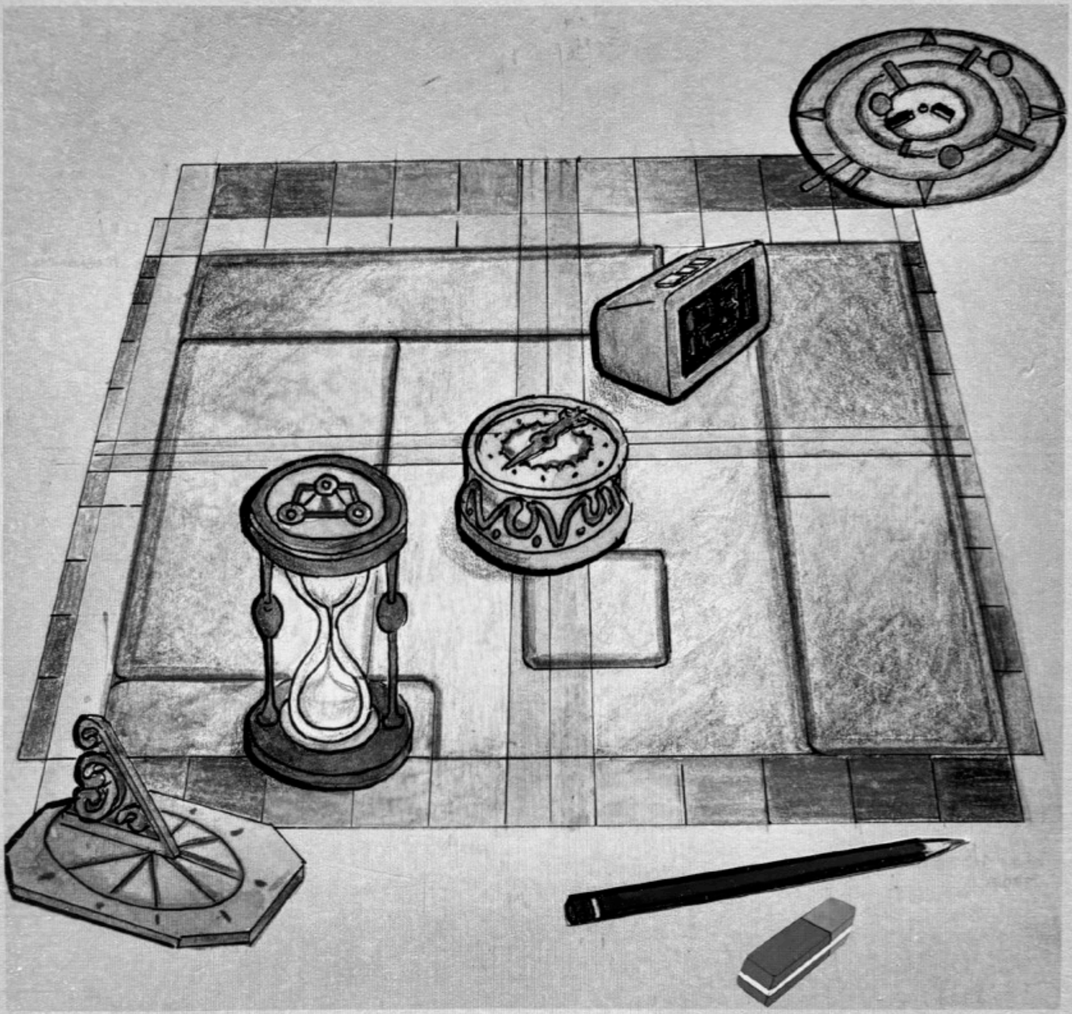

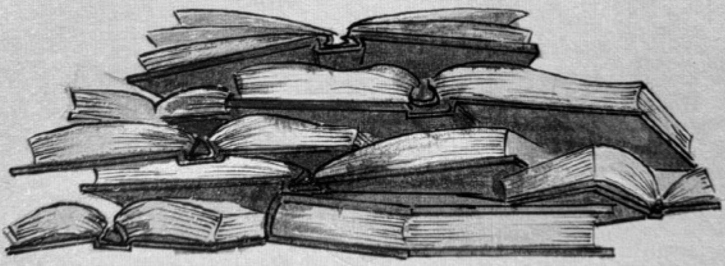

Kleine gids voor verstrooiden

Maria Liber (rev.)

Kleine gids voor verstrooiden (inhoud)

Kleine gids voor verstrooiden (inhoud) ***4***

De Magister-Auctor saga ***7***

Omrekeningstabellen ***18***

Correspondentie van pré-Heropbouw kalenders met de UAN 18

Correspondentietabel maanden pré en pos-Heropbouw 19

Afstanden 20

Plaatsnamen pré-Heropbouw ***21***

Continenten 21

Steden en Polis 22

Landen, Rijken en Staten 23

Over de auteurs kort ***28***

Alberto Auctor 28

Babitha Chakma 28

Binh Pham 29

Catherine Auctor 29

Delun Huáng 30

Idrissa Zoungrana 30

Pablo Márquez 31

Lev Auctor 31

Liberty Auctor-Liber 32

Maria Liber 32

Moana Southpath 32

Sayen Quispe 33

Umut Aydin 34

Zainabu Cheboi 34

Afzonderlijke bijlagen ***36***

Van Magister tot Auctor weerstaan aan opgelegde ignorantie. ***37***

01 — Proloog: Imprimatur 38

02 — Een gevaarlijke gedachte 41

03 — Uit de hand lopende publicaties 47

04 — Het voorrecht om te Weten 50

05 — Slaven van de Macht 53

06 — Verlichtte burgers school 58

07 — Loden tijden 62

08 — Massale middelmatigheid 69

09 — De Mathetiek Era 74

10 — Arrogantie en Ignorantie 80
11 — Het Paradijs der Boeken 88
12 — De Heropbouw van de wereld 95
13 — De terugkeer van gedrukt papier 101

Nota's bij de boekkaften ***106***

Van Magister tot Auctor. De dynastieën ***121***

De eerste dynastie: van Magister tot Lemaître ***121***

1. Wolfgang Magister 121
2. Pieter Lesmeister 121
3. John Lesmeister 122
4. Dieudonné Lemaître 122
5. Jan (Yanne) Lemaître 122
6. Jean Jacques Lemaître 123
7. Lodewijk Lemaître 123
8. Johanna Lemaitre 123

De tweede dynastie. Van Teacher tot Demeester ***124***

9. Frederick Teacher 124
10. Jeanne Teacher 124
11. Louis Demeester 124
12. John Demeester 125
13. Paulo Demeester 125
14. Joana Demeester 125

De derde dynastie: van Campos tot Auctor ***126***

15. Greta Campos 126
16. Sergio Mestre 126
17. Fernanda Mestre 127
18. Emmy Lehrman 127
19. Lev Auctor 127
20. Alberto Auctor 128

Voor Manuel, Sebastião
en Olívia

De Magister-Auctor saga

Echt!? Een kleine gids?

De geromantiseerde biografie van de voorouders van Alberto Auctor is nog altijd erg in trek bij het grote publiek en bij vaklui. Van het gewone publiek krijgen we reacties van wie ons vertelt het erg op prijs te stellen een blik te kunnen werpen op een absoluut door het geld beheerste wereld waarin het leren onderworpen was aan instructie.
De vaklui appreciëren de biografie in verhalende stijl. Er zijn natuurlijk mede-equalieden die ons verwijten verhalen en geschiedenis niet strikt te scheiden. Maar er zijn er evenveel die ons feliciteren dat we ervan uitgaan dat geschiedenis het schrijven is van verhalen in een verhaal.
We kozen voor een selectie zinvolle verhalen. De co-auteurs hebben ondertussen hun gewone bezigheden terug opgenomen en aan mij de taak overgelaten om details te verbeteren. Dat doe ik getrouw, telkens iemand ons attent maakt op contradicties of fouten naarmate nieuwe of recent ontgraven documenten opduiken.

Waarom deze kleine gids in 122.22, zeven jaar na de eerste volledige editie van de saga? Laat het ons maar opbiechten. We schreven deze tekst al een hele poos geleden. Het was ons derde definitieve schrijfplan van de biografie van Alberto's voorouders.
Já, het derde. Het tweede definitieve plan leek meer op een verwarde schets. De reden? Ons eerste enthousiasme zorgde ervoor dat elk van ons al snel voor een onmogelijke hoeveelheid documenten stonden om te lezen en te interpreteren. Maniakken

van de computerarcheologie onder ons dachten dat het grappig kon zijn ons werkplan en gerelateerde documenten te organiseren, gebruik makende van een oude relationele database uit het honderdtwintigste hectojaar HE (*eenentwintigste eeuw AD)*. Dat kon enkel met hardware dat een gestileerd stuk fruit als logo gebruikte. Toen er merken bestonden was een vrij bekend. In de voormalige *twintigste en eenentwintigste eeuw AD* (hectojaren 119 en 120) zei het vaak op zijn tijd vooruit te zijn. Er was nog wat bruikbaar materiaal in het departement *industriële geschiedenis* van de universele bibliotheek van Bibliopolis.
Onze vrienden suggereerden dit materiaal te gebruiken net omdat het merk toentertijd opschepte futuristisch te zijn. Natuurlijk verdween het bedrijf van de planeet Aarde zodra de waardebeurs in onbruik kwam. Onze vrienden ironiseerden dat het merk hierdoor dus toch voor één maal futuristisch zou zijn. Het plezier was van korte duur: het gebruik van die achterhaalde technologie creëerde meer moeilijkheden dan ze oploste. Om ons enthousiasme te behouden, vielen we terug op eenvoudiger middelen van co-auteurschap.
En zó zag de eerste versie van deze gids het licht.
We kunnen stellen dat eigenlijk *in den beginne* er de Gids was.
Wel een Gids maar enkel voor zelfbegeleiding.

We gaven een specifieke vorm aan elk van de boeken waarmee we het verhaal vertellen van een dynastie die terugkeert tot Wolfgang Magister. We eindigen arbitrair bij Alberto Auctor en niet bij zijn dochters. Niet alleen probeerden we de relatie tussen mensen in hun eigen tijd en ruimte te verhalen, maar ook de relaties tussen nakomelingen en

voorouders van een bepaalde dynastie. In deze specifieke dynastie zagen we een soort steeds terugkerende familiale koppigheid die niet enkel de gesel van ingeboezemde en geteelde onwetendheid probeert te begrijpen maar ook tracht te ontwrichten.

We vielen in de kuil die wie schrijft en herschrijft vaak graaft. De kleine Gids was nuttig voor onszelf dus moest hij wel nuttig zijn voor de planeet.
De verleiding om de Gids aan te bieden en anderen te verlichten omtrent Het Verhaal was groot… een attitude zo oud als de mensheid… waarvoor ons *mea culpa*.
Een bijkomend boekdeel dus.
Om de boekdelen niet te moeten voorzien van een nieuwe nummering gaven we aan dit deel het nummer 00. Niet erg origineel maar ook niet dodelijk zouden de liefhebbers van spionnenfilms uit de twintigste eeuw AD zeggen…
Wie van plan is tijd vrij te maken voor de Magister-Auctor saga kan opteren de gids voordien te lezen, nadien te raadplegen of nu gelijk te sluiten.
Wie twijfelt kan beter met de gids beginnen. Het kan een stimulans zijn om van de lectuur van de sage af te zien en de aldus vrijgekomen tijd te gebruiken om iets anders te lezen.

De Magister-Auctor saga gaat over het leven van opvoeders, lesmeesters, onderwijzeres, pedagogen en denkers, in drie periodes. Mettertijd, en wanneer het woord in voege kwam, beschouwden ze zichzelf als *antropogogen*. Wat de leden van de dynastie over de drie periodes in gemeen hebben, is de

aandacht, enerzijds voor Wetenschap en Kennis en anderzijds voor de wijze waarop wie over macht beschikt Kennis en Wetenschap gebruikt, misbruikt of gewoon naast zich neerlegt.
In elke generatie onderzoeken de leden van de Magister-Auctor dynastie obstinaat de wijze waarop veel machthebbers vrij snel geneigd zijn informatie en kennis te onthouden aan wie hierover niet beschikt. Ze zijn aldus vrij representatief voor de eeuwenoude school critici van het Machtsgebruik.

De geschiedenis die de Heropbouw-periode voorafgaat, toont ons telkens opnieuw hetzelfde fenomeen: wie ernaar verlangt de macht uit te oefenen, verglijdt gemakkelijk naar de wens om alle anderen te controleren.
Op arrogante wijze maken machthebbers in dat geval gebruik van wetenschap die hen nuttig is.
Op dezelfde arrogante wijze proberen ze ook vaak het zwijgen op te leggen aan wie wetenschap en kennis verspreidt. Ze doen dat omdat ze hierin een gevaar zien voor hun positie en hun heerschappij over de anderen.

De geschiedenis van de voorouders van Alberto Auctor is er ook een van publicaties over de relatie tussen arrogantie en ignorantie, minstens vijf hectojaren lang. Soms beschikken we slechts over tekstfragmenten. Maar een aandachtige lectuur en interpretatie van alles waar we over beschikken liet ons toe een biografisch verhaal op te bouwen dat deels fictioneel is. Zo is de *Magister-Auctor saga* tot leven gekomen.
De zusters Demeester toonden ons overduidelijk aan hoe prijzig het is delen van de bevolking onwetend houden. Ignorantie

geeft aanleiding tot groepen lichtgelovigen die hierdoor zelf agressief en zelfs arrogant kunnen worden. Dat benoemen ze als door ignorantie veroorzaakte arrogantie.
De ignarometrische analyse van de zusters Demeester belicht ook het ander gezicht van de menselijke arrogantie, namelijk dat van wie naar Macht snakt. Het gaat dan over de arrogantie die de ignorantie van anderen veroorzaakt.

Nu schrijven we 122.25 bijna honderd jaar ná de Heropbouw en de wijze waarop we onder elkaar omgaan anders dan in de tijd van de zusters Demeester, zo'n honderd jaar vóór de Heropbouw. We spreken wel over een *Convivialis Civitas-Civitates* (naar Illich' *convivial society* in *Tools for conviviality*), maar we zijn ons bewust van wat de wijze waarop we onze tegenwoordige samenleving opbouwen kan bedreigen.

Zodra de Centrale Bibliotheek van Bibliopolis haar huidige vorm kreeg, maakte Alberto Auctor gebruik van wat aan privé en publiek erfgoed bestond om ons de evolutie van de ignarometrische analyse en de institutionele antropogogie te vertellen.
De ignarometrische analyse baseert zich op een fenomenologische interpretatie van de menselijke samenleving tijdens voorbije hectojaren.
De institutionele antropogogie is een verruiming van de institutionele pedagogie, eerder spaarzaam aanwezig in Zone 2, in de tweede helft van de *20ste eeuw AD*.
Mede door het onderzoekswerk van de studiegroep waar Alberto lang deel van uitmaakte, ontdekten we hoe zijn

voorouders het in de menselijke wetenschappen tegenwoordige meest gebuikte ignarometrische raamkader beetje bij beetje uitwerkten. Uiteraard hebben we het hier over het gekende *Demeester-Lehrman-Auctor* raamkader (Zie afzonderlijke bijlage die het concept en de evolutie documenteert van het ignarometrisch raamkader).

Van meet af aan besloten we voor een chronologische aanpak van de verhalen. Alberto en hedendaagse familie komen dus vooral voor in het laatste boek *De terugkeer van gedrukt papier*. Sinds mijn partner nu drie jaar geleden overleed, beschouwen we het tweede deel van dit boek ook de epiloog van de saga.
Vanaf het prille begin van ons biografisch project, stelden we Alberto voor een soort proloog te schrijven. Daar was hij onmiddellijk voor te vinden. In die proloog poogde hij, met de humor die hem kenmerkte de opzet van het verhaal van de saga te systematiseren.
Onder de vorm van een bewerkt dagboek, vertelt Alberto een jaar uit zijn leven dat hij als bijzonder gelukkig beschouwde. Hij koos dat jaar niet toevallig. In dat jaar 122.08 werd hij grootvader. In dat jaar was het schrijfplan voor de saga rond. En in hetzelfde jaar werd de geschiedenis van zijn familie publiekelijk toegankelijk. Alles wat teruggevonden werd en diende voor het schrijven van de sage is sindsdien beschikbaar in een sectie gewijd aan de antropogogie, van de Centrale Bibliotheek van Bibliopolis.
Alberto gaf aan de proloog de symbolische titel *Imprimatur*. Zoals hij zelf zei, herinnert dit aan de donkere zijde van de geschiedenis van de menselijke cultuur. In de loop der tijden

hing de publicatie van kennis en de wetenschap vaak rechtstreeks af van de wijze waarop wie over macht beschikte tegen die wetenschap aankeek. Kunnen spreken over wat geweten is, was in vele gevallen afhankelijk van de toelating van wie niet noodzakelijk wist waarover ze spraken. Voor Alberto is het oorspronkelijk *Imprimatur*-concept de ultieme uitdrukking van ignorante arrogantie en arrogante ignorantie.

Alberto benadrukte altijd opnieuw hoe belachelijk het is persé een visie te willen opdringen over de natuur der dingen. Hij toonde ons hoe illusoir de wil is om mensen tot homogeen denken en handelen te verplichten, in harmonie met de standpunten van wie zich de macht toe-eigende om te bepalen wat toegelaten is te denken.
Ik zou hieraan toevoegen dat we ons voortdurend voor ogen kunnen houden hoe de belachelijke arrogantie van enkelen het lijden van zovelen betekend heeft, bijna de hele geschiedenis van het menselijk avontuur door.
Misschien is het maar beter meteen naar het *Imprimatur* te grijpen dat Alberto ons naliet.

Verderop in deze kleine gids geven we een korte inhoud van elk van de boeken van de *Saga*. Voor de periode die voorafgaat aan *Paradijs der Boeken* hebben we de datering gebruikt volgende de christelijke gregoriaanse AD kalender, die algemeen gebruikt werd tot aan de Heropbouw. Het geboortejaar 121.01 HE van Emmy Lehrman, om symbolische redenen in die kalender vermeld, komt dus met *2101 AD* overeen.

De boeken 2 tot 6 vertellen over de eerste dynastie. We

situeren die tussen *1630 AD* en *1905 AD*. Het verhaal begint op het moment dat Wolfgang Magister zich inwijdt in de kunde om te leiden en geleid te worden tot Kennis en Wetenschap. Hij wordt hierbij beïnvloed door denkers zoals Comenius en zijn vriend Claudius Cardinalis. De eerste dynastie eindigt bij het overlijden van Johanna Lemaître. Zij was in zekere zin de voorloopster voor de ignarometrische analyse.

De delen 7 tot 10 gaan over de tweede dynastie van de Magister-Auctor familie. Ze bestrijken de 20ste en 21ste eeuw AD. Tijdens die periode maken we kennis met de zusters Joana en Catherine Demeester. Zij worden nog steeds universeel erkend als de grondlegsters van de ignarometrische analyse. De tweede dynastie eindigt bij het overlijden van Joana. We interpreteren het woord dynastie hier in de zin van de lijn pedagogische en antropogogische denkers en werkers in de familie. Daarom stellen we de dochter van Catherine Demeester Greta Campos voor als de eerste figuur van de derde dynastie. Hoewel ze uitgebreid belicht worden in de boeken 11 en 12 kozen beide zonen van Joana kozen voor artistieke carrières.

De laatste hoofdstukken van boek 10 en boeken 11 tot 13 brengen het verhaal van de derde dynastie. Boek dertien bestaat uit twee delen voor en na het door Alberto uitgekozen jaar 122.08 van de proloog.

De familie week uit naar *Paradijs der Boeken*. Tijdens de Vulkanische Winter vluchtte ze naar de maanbasis. Dat was net voor de wereldeconomie in elkaar stortte, in de eerste plaats als gevolg van de accumulatie van rijkdom door de kleine groep

potentaten van *Elysium*. Boek 11 brengt dat verhaal. Uit praktische overwegingen en om het de lezers gemakkelijker te maken, gebruiken we hierna de gregoriaanse kalender niet meer. We herinneren eraan dat de tweeëntwintigste eeuw van 2101 - 2200 AD *grosso modo* overeenstemt met ons honderd eenentwintigste hectojaar 121.00 - 121.99 HE. We brengen in dit deel dan ook de filosofische discussie onder de aandacht die we uit de nota's van de families Lehrman, Auctor, Lector en Liber afleidden in verband met tijdsaanduiding en kalenders.
Enkele van de gebruikte argumenten waren doorslaggevend om de *Commissie voor Ethische Zaken* van de Polipolische Raad ertoe de brengen de *Universele Aardse Notatie* UAN aan de wereldbevolking ter goedkeuring voor te leggen. We vermelden er meteen bij dat het aannemen van deze kalender niets te maken heeft met de misleidende notatie van de eeuwen in de gregoriaanse kalender. Vanuit humanistisch en wereldlijk standpunt was de gregoriaanse kalender immers alles behalve universeel. De opzet van de Holocene Kalender of *Human Era HE* kalender die aan de grondslag lag voor de UAN, was om een nulpunt te kiezen dat voorafgaat aan het uitvinden van een neergeschreven tijdnotatie en mythe over het ontstaan van de wereld en de mens.
Boek 12 is bijna volledig gewijd aan Alberto's oma, Emmy Lehrman. Ze speelde een belangrijke rol in alle *Convivialis Civitas* waar ze mee samenwerkte onder meer om het maatschappelijk model zonder geld te helpen consolideren. De menselijke creativiteit en zin om te leren gidste hen daarbij. Emmy's bezigheden lieten haar toe het Demeester-raamkader bij te

werken waarbij ze rekening hield met een eerdere interpretatie van haar grootvader Sergio Mestre.
Zoals ik reeds zei, fungeert het laatste deel van boek 13 als epiloog. We namen hierin enkele bijkomende anekdotes op die onze beide dochters na Alberto's overlijden graag wilden delen en zijn visie over het zich verder ontwikkelend sociaal model.

De historische gegevens in ons verhaal zijn gebaseerd op de in Bibliopolis beschikbare informatie in het decennium 122.00 — 122.09. Een belangrijke bron was het erfgoed van Alberto's voorouders. We vermelden hier uiteraard in de eerste plaats de bibliotheek van Paulo Demeester waarvan de catalogus werd opgesteld door zijn kleindochter Greta Campos. De documenten uit de persoonlijke archieven van de gezusters Demeester vullen die bibliotheek aan. Door de ravage aangericht door de laatste boekverbranders eind XXI eeuw (120ste hectojaar), ging veel audio- em videomateriaal verloren. Bovendien vernietigde het grootschalig demagnetiseren van stapelhuizen volledige digitale bibliotheken. Resterende elektronische media degradeerde vaak verder omwille van de aardbevingen en de Vulkanische Winter na 121.39. In sommige gevallen was fictie de enige oplossing om aan het verhaal van de gebeurtenissen een logische chronologie te geven.
Algemeen gezien hielden we een biografische schrijfstijl aan. We danken alle geïnteresseerden voor eventuele bijdragen die de accuratesse verhogen van de beschrijving van bepaalde periodes waarover momenteel weinig georganiseerde informatie beschikbaar is. De algehele revisie van het werk is mijn taak. De

co-auteurs gaven me daarom ook de toelating om indien nodig aanpassingen in te voegen.

En hier is dus de kleine gids. Om al dan niet te lezen. De honderd negentiende hectojaarse auteur Daniel Pennac zei het al. De rechten van de lezer houden het recht in om delen van een werk over te slaan en ook om een werk niet te lezen.

Maria Liber,
Bibliopolis, Newnomehns 122.25

Omrekeningstabellen

Correspondentie van pré-Heropbouw kalenders met de UAN

Correspondentietabel bij benadering tussen gekende pré-Heropbouw kalenders en de Holocene Kalender (*Human Era of HE*), basis voor de *Universele Aardse Notatie* UAN.

Jaartelling volgens…	**1ste HE jaar**	**1ste hectojaar**
Berekening van Diocletianus	10284	102º hectojaar
Boedistish tijdperk	9458	94º hectojaar
Chinees tijdperk	7304	73º hectojaar
Christelijk tijdperk	10001	100º hectojaar
Fascistisch Italiaans tijdperk	11922	119º hectojaar
Franse-republikeinse kalender	11792	117º hectojaar
Human Era (Conventional)	0	0º hectojaar
Islamitisch tijdperk	10622	106º hectojaar
Japans (laatst gekend) tijdperk	12019	120º hectojaar
Joods tijdperk	6240	62º hectojaar
Romeins tijdperk	9248	92º hectojaar
Seleucide-tijdperk	9689	96º hectojaar
Spaans tijdperk	9963	99º hectojaar
Thai tijdperk	9458	94º hectojaar
Vrijmetselaars	6001	60º hectojaar

Noot: Om de lectuur van hectojaren te vereenvoudigen, hebben de Bibliowoners de gewoonte een punt in de datum op te nemen waarbij ze de cijfers van het hectojaar scheiden van de laatste twee cijfers, die het respectievelijke jaar van dat bepaalde hectojaar identificeren.

Correspondentietabel maanden pré en pos-Heropbouw

Equivalentie tussen de maanden van de Universele Aardse Notatie UAN en van de gregoriaanse kalender.

Naam	**Dagen**	**Korte naam**	**Gregoriaanse K.**
Phromehns	30	1-mehns	april
Dwiterómehns	31	2-mehns	mei
Trityomehns	30	3-mehns	juni
Ketwromehns	31	4-mehns	juli
Penktomehns	31	5-mehns	augustus
Swekstomehns	30	6-mehns	september
Sedmomehns	31	7-mehns	oktober
Ektowomehns	30	8-mehns	november
Newnomehns	31	9-mehns	december
Dekmomehns	31	10-mehns	januari
Phrydekmomehns	28*	11-mehns	februari
Dwiterodekmomehns	31	12-mehns	maart

* 29 in de schrikkeljaren.

Noot: de 1ste Phromehns van de UAN komt ongeveer overeen met één van de equinox overgangen van de zon. Om omrekeningen te vergemakkelijken behield men, op het ogenblik van het overschakelen naar de *Human Era* kalender en zijn universele aanpassing, de directe relatie met de maanden van de gregoriaanse kalender. Men verwijderde gewoon de logica van het Noordelijk Halfrond, waarbij de eerste dag van het jaar overeenkomt met het begin van het verlengen van de dagen op dit halfrond. De Polipolische Raad werkt nog altijd aan een voorstel om eenmalig de 1ste Phromehns tien dagen te vervroegen zodat de 1ste dag van het jaar beter overeen zou komen met een moment waarbij de zon loodrecht op de evenaar staat. Indien het voorstel aanvaard wordt, zal de aanpassing gebeuren op hetzelfde ogenblik waarop een reeds aangenomen aanpassing wordt voorzien tussen tropisch en civiel jaar.

Afstanden

Tot 118.20 werd er geen universeel metrisch systeem gebruikt in Zone 2 waar de Magister-Auctor dynastie leefde. Er was een kort experiment met een algemeen decimaal systeem gedurende de franse bezetting tussen 117.95 en 118.15. We herinneren eraan dat het decimaal metrisch systeem voor afstanden, inhouden en gewichten universeel werd aangenomen op de aardse conventie van 121.45.

Benaming oude landmaat	Bij benadering (decimaal)
Amerikaans (US) mijl	1,6 km (engelse mijl + 3 mm)
Amsterdamse mijl van 20000 voet	5,66 km
Belgische mijl	5 km
Deense mijl	7,5 km
Engelse mijl	1,6 km
Franse zeemijl	5,55 km
Geografische mijl van Snellius	7,15 km
Hollandse mijl	1 uur gaans (ongeveer 5 km)
Noors - zweedse mijl	10 km
Oostenrijkse mijl	7,58 km
Pruisische mijl	7,53 km
Rijnlandse mijl van 20.000 voet	6,28 km
Spaanse mijl	5,55 km

Noot:

De precieze waarden kunnen opgevraagd worden in het centraal archief van Bibliopolis. De Amerikaanse mijl werd gebruikt in een aantal gefedereerde staten in het noorden van zone 3, met de naam van United States of America (USA of US).

Plaatsnamen pré-Heropbouw

Continenten

We vermelden hier de namen van de continenten zoals ze gekend waren in de periode van de Magister-Auctor dynastie die zich voor de Heropbouw situeert.
De alternatieve namen, in de tweede kolom, zijn de namen die volgens de Polipolische Raad de consensus hebben van de verschillende gemeenschappen voor wie niet houdt van de officiële neutrale naam *Zone 1, 2* enzovoort.

Als gevolg van klimaat-veranderingen en de Vulkanische Winter van 121.39 — 121.44 zijn belangrijke delen van zone 2, zone 3 noord, zone 4 zuid en zone 5 voor het ogenblik niet permanent bewoonbaar.

Zone	Alternatieve naam	Naam pré-Heropbouw
Zone 1	Alkebu-lan (Alkebulan)	Afrika
Zone 2	- - - - -	Eurazië
Zone 2 Oost	Waçúm	Azië
Zone 2 West	Erebúm	Europa
Zone 3	Abya Yala	Amerika
Zone 3 Noord	Vineland	Noord Amerika
Zone 3 Zuid	Anahuac	Zuid Amerika
Zone 4	Okeanos	Australië / Oceanië
Zone 5	- - - - -	Antarctica

Steden en Polis

We geven hier de coordinaten van de steden en de megasteden die vernoemd worden in de verschillende boekdelen, in functie van het *Null Island*. Het opgegeven punt komt overeen met het vermoedelijke centrum van elke vernoemde stad.

Om het verhaal beter te begrijpen, is het belangrijk te weten dat vóór de Heropbouw, rond de steden een breder territorium bestond met andere naam. Dit territorium werd doorgaans Land, Rijk of Staat geheten (zie verder).

Voor lokalisatie op de wereldbol en eventuele andere details, verwijzen we naar afzonderlijke toponymische informatie.

Stad (Polis)	**Lokalisatie t.o.v. Null Island**
Amsterdam	52° 22' 12.778" N 04° 53' 42.605" E
Brugge	51° 12' 33.653" N 03° 13' 28.920” E
Brussel	50° 51' 01.223" N 04° 21' 06.157" E
Dendermonde	51° 01' 31.717" N 04° 06' 07.027" E
Frankfurt	50° 06' 36.274" N 08° 41' 16.325" E
Gent	51° 03' 15.631" N 03° 43' 02.726" E
Kelmis	50° 43' 04.040” N 06° 00' 38.138" E
Köln	50° 56' 15.112" N 06° 57' 37.003" E
La Flèche	41° 51' 46.861" N 00° 04' 31.910” E
Leuven	50° 52' 59.999" N 04° 42' 00.000” E
Liège	50° 37' 57.205" N 05° 34' 46.798" E
Lier	51° 07' 48.770" N 04° 34' 17.433" E
Lille	50° 37' 45.300" N 03° 03' 26.122" E
Lisboa	38° 43' 20.107" N 09° 08' 21.613" W

Stad (Polis)	**Lokalisatie t.o.v. Null Island**
London	51° 30' 26.463" N 00° 07' 39.930” W
Malaga	36° 43' 16.540" N 04° 25' 16.556" W
Megabelgium	50° 38′ 28.000″ N 04° 40′ 05.000″ E
Megalissipo	38° 45’ 39.600” N 09° 02’ 30.100” W
Megaludein	51° 34’ 34.200” N 00° 16’ 16.800” E
Megaparisios	48° 45’ 38.200” N 01° 21’ 57.500” E
Megapple	41° 42’ 38.200” N 72° 09’ 58.200” W
Oostende	51° 12' 55.548" N 02° 55' 43.162" E
Orange	44° 08' 21.120" N 04° 48' 28.480” E
Paris	48° 51' 23.810" N 02° 21' 07.999" E
Sluis	51° 18' 31.161" N 03° 23' 16.510” E
Tienen	50° 48' 38.052" N 04° 56' 10.392" E
Laatste Roos in Woestijngebied	*06° 38’ 13.000” S 79° 23’ 38.000” W ?*
Paradijs der Boeken	*02° 22’ 50.800” S 31° 29’ 15.100” E ?*
Schitterende Parel	*01° 00’ 55.570” S 109° 72’ 41.65” E ?*

Landen, Rijken en Staten

De organisatie van bewoonbare zones in landen, rijken en staten met eigen namen en vastgelegde grenzen werd in de geschiedenis van de mensheid een gewoonte voor wie de macht naar zich toe trok. Met de grenzen probeerden leiders de hun invloed vast te leggen (en dikwijls uit te breiden). Vanaf het zeventigste hectojaar zijn in zone 2 hoe langer hoe meer namen van rijken en landen te vinden, bepaald door wie zich verhief tot een zelfbenoemde klasse van krijgers en later van edelen. Die rijken werden in de recentste geschiedenis voor de Heropbouw

soms hernoemd en steeds meer bestuurd tot een nieuwe klasse machthebbers die uit de burgerij en de financiële wereld voortkwamen.
Tot op heden heeft de Polipolische Raad heeft van geen enkele bestaande gemeenschap de vraag gekregen om dergelijke namen in te voeren. Algemeen is aanvaard dat de referentie naar de Polis van afkomst voldoende is om iemand of iets te situeren, indien men dat nodig vindt. Gezien het globale concept dat eender welk menselijk wezen op Aarde tot dezelfde biologische soort behoort, beschouwt men het een totaal zinloze bezigheid om gebruik maken van een naam van een artificieel bepaald gebied om iemand te situeren.

We vermelden hier landen, rijken en staten die in ons verhaal voorkomen. Kaarten voor zover we er terugvonden kunnen in de *Joana en Catherine Demeester Ruimte* van de Centrale Bibliotheek worden geraadpleegd.
We kunnen ons voorstellen dat het voor vele mensen raar en destabiliserend moet geweest zijn om te wonen op een plaats die plots van naam en van grenspolitiek kon veranderen, enkel als gevolg van de bezitsdrang van de klasse regerende edelen en burgerij, of omwille van geopolitieke definities, gebaseerd op machtsverhoudingen uitgedrukt in geldbezit en wapenarsenaal.

Vermeld bij de eerste dynastie (116.30 tot 119.05):

Tijdsinterval	**Local (stad)**	**Naam Territorium**
1640-1654	Frankfurt	Imperium Sacro Romano
1654-1670	Amsterdam	Belgium Fœderatum
1671-1699	Frankfurt	Imperium Sacro Romano

Tijdsinterval	Local (stad)	Naam Territorium
1690-1706	Köln	Imperium Sacro Romano
1707-1712	Gent	Belgium Regia
1713-1722	Gent	Belgium Austriacum
1723-1749	Oostende	Belgium Austriacum
1730-1732	Köln	Imperium Sacro Romano
1730-1733	Paris	Royaume Français Louis XV
1733-1784	Lille	Royaume Français Louis XV
1735-1736	La Flèche	Royaume Français Louis XV
1765-1788	Oostende	Belgium Austriacum
1774-1781	Leuven	Belgium Austriacum
1782-1793	Brugge	Belgium Austriacum
1789-1792	Sluis	Belgium Fœderatum
1794-1810	Brugge	1^{iere} république française
1803-1804	Oostende	1^{iere} république française
1804-1805	Oostende	1^{ier} empire français
1810-1814	Brugge	1^{ier} empire français
1814-1814	Brugge	Generaal Gouvernementen
1815-1822	Brugge	Ver. Koninkrijk Nederlanden
1816-1821	Brussel	Ver. Koninkrijk Nederlanden
1823-1830	Oostende	Ver. Koninkrijk Nederlanden
1831-1835	Oostende	Koninkrijk België
1836-1848	Brussel	Koninkrijk België
1849-1905	Kelmis	Vrijstaat Moresnet
1878-1882	Liège	Koninkrijk België
1883-1905	Oostende	Koninkrijk België
1903-1903	Tienen	Koninkrijk België

Vermeld bij de tweede dynastie (119.05 - 120.82):

Tijdsinterval	**Local (stad)**	**Naam Territorium**
1905-1913	Oostende	Koninkrijk België
1905-1914	Kelmis	Vrijstaat Moresnet
1912-1913	Liège	Koninkrijk België
1914-1918	Belgische Kust	Koninkrijk België
1914-1918	Sluis	Koninkrijk Nederland
1914-1933	Tienen	Koninkrijk België
1919-1923	Dendermonde	Koninkrijk België
1920-1922	Lier	Koninkrijk België
1924-1946	Costa Belga	Koninkrijk België
1950-1975	Oostende	Koninkrijk België
1970-1971	Paris	V^{ieme} Republique Française
1976-1977	Gent	Koninkrijk België
1979-1980	Leuven	Koninkrijk België
1981-1982	Amsterdam	Koninkrijk Nederland
1982-1983	Orange	V^{ieme} Republique Française
1983-1984	Malaga	Espanha
1985-2015	Oostende	Koninkrijk België
1985-2045	Lisboa	Portugal
2016-2025	London	United Kingdom of Britain
2025-2067	London	Kingdom England and Wales
2045-2067	Lisboa	Federação europeia - Ibéria
2068-2082	Megalissipo	Federação europeia - Ibéria
2068-2082	Megaludein	Anglo-Saxon Federation

Vermeld bij de derde dynastie pré-Heropbouw (120.82 - 121.39):

Tijdsinterval	**Local (stad)**	**Naam Territorium**
2082-2090	Megabelgium	Europese Federatie - Noord
2082-2090	Megaludein	Anglo-Saxon federation
2082-2090	Megaparisios	Fédération Eurocentre
2082-2094	Megalissipo	Federação europeia - Ibéria
2091-2139	Paradijs der boeken	*Niet bepaald*
2095-2098	Megapple	Anglo-Saxon federation
Niet bepaald	Ultima Rosa	*Niet bepaald*
Niet bepaald	Schitterende Parel	*Niet bepaald*

Over de auteurs kort

Alberto Auctor

Boek 1, commentaar boek 8

Alberto stamt uit de Magister-Auctor dynastie. Hij is geboren kort voor Elysium ontmanteld werd. Van zijn vader kent hij het verhaal van de gedeeltelijke reïntegratie van de bevolking van Elysium in de Aardse *Convivialis Civitas-Civitates*.
Alberto had zich tot taak gesteld de Magister-Auctor dynastie te bestuderen als gevolg van zijn archivaris werk dat over alle documenten gaat die gevonden werden in zowat alle bedolven mega-steden als gevolg van de vulkanische activiteit van 121.39. Persoonlijk was hij vooral geïnteresseerd in sociologische onderzoekingen. Zijn gesprekspartners herinneren zich hem als een echte onderwijzer in de oude betekenis van het woord, attent voor de modellen van dialogiserend leren.

Babitha Chakma

Boeken 2, 5 en 7

Babitha is historica. Ze heeft de relatie onderdrukker — onderdrukte als studieterrein gekozen. Voor geïnteresseerden staan er artikels van Babitha ter beschikking over machtsgebruik binnen de grote geloofsstromingen (pré-Heropbouw).
Babitha bestudeerde ook de invloed van de arrogantie van de honderd zeventiende en honderd achttiende hectojaarse machthebbers van *Zone 2 West* op het lijden van lokale bevolking en de bevolking uit de gekoloniseerde zones. Van de hectojaren 119 en 120 analyseerde ze de door de machthebbers van *zone 3 Noord* gedomineerde samenleving, hierbij gebruik

makende van het ignarometrisch raamkader.
Voor de Heropbouw leefden Babitha's voorouders in *Zone 2 Oost*, in een regio die ooit de naam Bangladesh droeg. Haar familie bracht de historische documenten mee die de basis vormden waarop alle grote pré-Heropbouw dogma's steunden.

Binh Pham

Boek 4 en 7

Binh Pham koos de studie van de communicatie en desinformatie uit historisch perspectief als onderzoeksonderwerp. Hij publiceerde artikels in gespecialiseerde tijdschriften waarin hij de relatie behandelt tussen de desinformatie die door machthebbers verstrekt werd en de troepenbewegingen die oorlogen veroorzaakten. Zijn familie bewaarde verhalen in de eerste persoon van een dramatische episode uit te periode van de tweede dynastie. In de jaren 60 en 70 van het honderd negentiende hectojaar veroorzaakten de machthebbers van *Zone 3 Noord* een bloedig conflict, waarbij grote delen van de bevolking van *Zone 2 Oost* werden betrokken, in een land dat toen de naam Vietnam droeg. Voor Binh Pham was de studie van de tijdspanne beschreven in *Loden Tijden* belangrijk om het daaropvolgend conflict in de zone waar zijn familie vandaan komt te begrijpen.
De vader van Binh Pham was een oude vriend van Lev Auctor, sinds de tijd die ze samen op de maanbasis doorbrachten van eind 121.39 tot begin 121.45.

Catherine Auctor

Boeken 12 en 13

Catherine is analiste en documentaliste en werkt in de Centrale Bibliotheek van Bibliopolis.
Ze interesseert zich voor de hedendaagse pos-Heropbouw geschiedenis en neemt ook deel aan het contactwerk met de nakomelingen van de Elysianen die niet naar de Aarde wensten terug te keren, na de ontmanteling van deze ruimtestad.

Delun Huáng

Boeken 2 en 3

Delun stamt af van één van de oudste intellectuele zeevaarder-families, afkomstig uit *Zone 2 Oost*, die een belangrijke wieg was voor de pré-Heropbouw cultuur en filosofie. Zijn familie vestigde zich eerst in Arqueopolis, waarna ze in 122.10 Delun kwam vervoegen in Bibliopolis.
Delun's interesses bestrijken de geschiedenis van het gedrukte woord en de dialogiserende interactie. Enkele jaren geleden kwamen Delun en Babitha onafhankelijk van elkaar in contact met de familie Auctor en sindsdien werken ze samen.
Tegenwoordig verzamelt Delun informatie over Claudius Cardinalis en andere critici ten aanzien van de macht in geloofsaangelegenheden. Delun publiceert met Umut Aydin.

Idrissa Zoungrana

Boek 9

Idrissa stamt af van een familie die altijd in *Zone 1* geleefd heeft in een pré-Heropbouw-staat ooit met de naam Burkina Faso. Haar familie die zelf op de dool was, ontving als eerste *Wandelende Boeken* in wat later als *Paradijs der Boeken* bekend werd. Idrissa's interesseveld is sociologie. Ze heeft

evolutie van de ignarometrische analyse in detail bestudeerd. Dat is ook de reden waarom ze zich ook interesseerde voor de zusters Demeester. Ze schreef hun biografie op basis van de documenten die de Vulkanische Winter overleefden.

Pablo Márquez

Boek 10

Pablo onderzoekt het fenomeen van “nieuwe ignoranten”. Hiermee wordt de algehele gecreëerde onwetendheid bedoeld die ontstond vanaf het begin van de implementatie van het leermodel gebaseerd op instructie op afstand. Pablo stamt uit een academische familie die haar oorsprong vindt in een land in Zona 3 Zuid met de oude naam Chili. Zijn recente familie vluchtte naar een soort zusterplek van *Paradijs der Boeken* in de bergen van dat continent. De plek is één van de Drie Oorden, en kreeg de naam Laatste Roos in Woestijngebied een knipoog naar een gedicht van de honderd negentiende hectojaarse Chileense dichter Neruda.
Familieleden van Pablo Márquez werkten met Emmy Lehrman en Malcolm Auctor, tijdens de eerste contacten met Ignoranten op verschillende plaatsen op de planeet. Pablo heeft zich tijdelijk in Bibliopolis geïnstalleerd om ter plaatse mee te weken met de ploeg die informatie-strategieën ontwikkeld in samenwerking met Ignoranten.

Lev Auctor

Boek 11

Lev opteerde voor de bezigheid van archivaris en bibliothecaris na in vrijwillige gemeenschapsdienst als ambassadeur gewerkt

te hebben.
Lev is geboren in *Paradijs der Boeken* in de periode dat men er zich bewust van werd dat Ignoranten en Dolenden zouden moeten samenwerken om te vermijden dat ze nogmaals door de liefhebbers van macht en geld tot slaaf zouden worden gemaakt.

Liberty Auctor-Liber

Boek 12 en 13

Liberty heeft ethologie en elektronische intelligentie (E.I.) als werkterrein gekozen.
Met Zainabu Cheboi schreef ze een serie artikels over de invloed van het niet-pluralistische denken op gedragscodes, nadat ze als vrijwilligster had gewerkt voor een gemeenschapscommissie. Ze maakte er kennis met de sociologe en ze werden algauw grote vriendinnen.
Vandaag werkt ze met informatica-archeologen omwille van haar tweevoudige interesse voor ethologie en E.I.

Maria Liber

Boeken 11 en 13

Maria interesseert zich voor de oorsprong en ontwikkeling van talen en heeft een stevige basis in etymologie. In *Imprimatur* vervolledigt Maria met wat humor de feiten die Alberto over de familie vertelt op basis van zijn informatie.

Moana Southpath

Boek 8

Moana interesseert zich voor alle verschijnselen die het gevolg

zijn van de relatie tussen kennis en macht. Ze organiseert in de Centrale Bibliotheek van Bibliopolis de archieven die te maken hebben met vrijheidsbewegingen en denkers die het gevaar analyseerden van het niet duurzame maatschappelijk model dat bekend stond als *westers kapitalisme*.
Moana heeft hierbij een eigen denklijn uitgewerkt, die erop neerkomt dat ontwikkeling gebaseerd op kennis en op vrij initiatief duurzaam wordt zodra men het geld wegneemt en de negatieve invloed ervan op een specifieke categorie van op macht beluste mensen. Moana stamt af van een familie eilandbewoners die op de vooravond van de Heropbouw in *Zone 4* leefden op wat gekend was als de Polynesische Eilanden.

Sayen Quispe

Boeken 6 en 7

Sayen's interesse is het dialogiserend leren en het begeleiden van het leerproces van jonge kinderen. Er staan teksten van haar ter beschikking waarin ze denklijnen analyseert van opvoeders en geleerden van hectojaar 116 tot vandaag. Sayen heeft ook het Demeester-nalatenschap onderzocht voor de hectojaren 118 en 119, vooral in verband met de scholing van kinderen van kapitaalkrachtige verlichte ouders. In die periode was onderwijs onder de vorm van verplichte scholing voor velen een handelswaar. De prijs werd normaal gezien bepaald in functie van de vraag naar specifieke modellen. Sayen onderzoekt de wederkerigheid tussen de invloed van die modellen en het algemeen maatschappelijk model dat toen in voege was.

Sayen komt uit een familie onderzoekers van *Zone 3 Noord*. Vóór de Vulkanische Winter leerde haar familie de familie van Pablo Márquez kennen. Maar Sayen en Pablo leerden elkaar pas kennen toen ze allebei de gespreksgroep van de familie Auctor vervoegden.

Umut Aydin

Boeken 3 en 4

Umut interesseert zich voor mythologie en voor het invloed die aan dogma's verbonden machtspersonen uitoefenen op de menselijke geest, sinds de tijd van de constructie van *Göbekli Tepe* wat vermoedelijk plaatsvond tijdens het vijfde hectojaar. Haar familie is uit die streek afkomstig en verplaatste zich richting *Paradijs der Boeken*, in het hectojaar 121. Ze publiceert met Delun Huáng over dogma en machtsgebruik. Voor hun onderzoek maken ze gebruik van de ignarometrische analyse.

Zainabu Cheboi

Boeken 5, 6 en 7

Zainabu stamt af van één van de families die *Paradijs der Boeken* mee organiseerde om er migranten afkomstig uit verschillende plaatsen van Zone 1 en Zone 2 te verwelkomen.

Ze werd als jonge onderzoekster reeds vroeg getroffen door de wijze waarop machthebbers van een hiërarchische maatschappij de aanwezigheid van xenofobische en fascistische denkwijzen, in associatie met vormen van menselijke en niet menselijke communicatie, als bindmiddel gebruiken om lokale groepen onder controle te houden.

Ze leerde Liberty Auctor-Liber kennen toen ze beiden een vrij-

willige missie aanvaardden in een gemeenschapscomissie die als doel had het gevaar te analyseren van het opduiken van enkele niet pluralistische denkwijzen in kleine vrij geïsoleerde aardse gemeenschappen. De vriendschap die uit dit eerste contact voortkwam bracht haar ertoe deel te nemen aan het documentatie-project rond de Magister-Auctor dynastie.

Afzonderlijke bijlagen

Deze kleine gids voor verstrooiden werd samengesteld om de taak te vergemakkelijken van de auteurs (en eventueel van de lezers).

De auteurs brachten hiernaast ook nog informatie samen in vier afzonderlijke bijlagen:

- Het ignarometrisch raamkader: Ontstaan en evolutie
- Chronologie van personages en gebeurtenissen
- Genealogische informatie omtrent de dynastie
- Toponymie in verband met de dynastie in twee delen

Al deze documenten zijn gratis beschikbaar in de Centrale Bibliotheek van Bibliopolis - *Joana en Catherine Demeester Ruimte (JCDR)*. Van het ignarometrisch raamkader is een kopie beschikbaar in het open archief van de JCDR.

Van Magister tot Auctor
weerstaan aan opgelegde ignorantie.

De Magister-Auctor saga beschrijft 20 generaties, Alberto Auctor inbegrepen. De saga loopt terug tot het hectojaar 116. Dat lijkt misschien veel, maar zelfs op menselijke schaal gaat het om een heel klein deel van het collectieve avontuur sinds het begin van de Holocene tijdrekening nu 489 generaties geleden. Twintig generaties behelzen ongeveer het 1/25ste deel of 4% van de tijdspanne naar het ogenblik dat de eerste verschijnselen werden geregistreerd die later als cultuur werden gedefineerd.

Indien je aan deze kleine gids begon vooraleer de boeken te lezen stellen we voor die nu te sluiten, als je tenminste niet op voorhand de levensloop van elk personage wil kennen.
Eén piste: met uitzondering van enkele protagonisten van het twaalfde en dertiende boek is iedereen al lang gestorven.
De meest verstrooiden, die snel de draad kwijt zijn, kunnen zich tijdens het lezen van de saga wellicht behelpen met de synopsis die hier van elk boek volgt en eventueel met de dynastieën op het eind van dit boek en het namenregister in boek 14. Ondertussen zijn er wel kleine verschillen tussen de hieronder voorziene synopsis en de huidige versies van elk deel. Nieuwere informatie over bepaalde leden van de dynastie gaven soms aanleiding tot het herschrijven van bepaalde voorvallen.

Zeg dus hier

.

01 — Proloog: Imprimatur

We zijn in het jaar 122.08.
De geldloze *Convivialis Civitas-Civitates* is universeel op planeet Aarde sinds 121.54. De planeetbevolking stabiliseerde zich op iets meer dan drie miljard individuen. Ieder mens die op onze planeet leeft, kiest zelf wat te doen, in functie van zin, lust en talent. Het routinewerk is geautomatiseerd met een logistieke omkadering. We vinden het vanzelfsprekend om, indien nodig, een vorm van roterende gemeenschapsdienst te gebruiken, na discussie in lokaal georganiseerde groepen, wanneer er tijdelijk niet genoeg mensen zijn om een bepaalde functie op te nemen.
Het leven is mooi en zonder rotzooi.

Alberto Auctor meent dat we het zover brachten, mede dank zij de institutionele antropogogie. Alberto werd geboren en groeide op in Bibliopolis, waar zich één van de grote historische bibliotheken van de planeet bevindt. In 122.08 opende een nieuwe zaal in de sectie antropogogie: de ***Joana en Catherine Demeester Ruimte***. Beide zusters worden beschouwd als de grondlegsters van de ignarometrische analyse. Naast wat we teruggevonden van hun eigen archief, biedt de ruimte ook de bibliotheek aan van hun vader, Paulo. Die werd georganiseerd door Greta Campos, dochter van Catherine. De resten van archief en bibliotheek werden teruggevonden in het vroegere Megalissipo, in de jaren ’90 van hectojaar 121. De ruimte bevat alles voor wie geïnteresseerd is of onderzoek wil voeren rond

institutionele antropogogie en ignarometrische analyse.

In 122.08 was Alberto Auctor 55 jaar oud. Tot aan zijn dood was hij curator van de *J&C Demeester Ruimte* of *JCDR*, en dit niet alleen uit professionele interesse. Met de hulp van vele vrienden, co-auteurs van de Magister-Auctor saga, kon hij hier de familiestamboom tekenen vanaf hectojaar 116.
Alberto is van de Auctor-lignage en stamt af van de Magisters. Hij is ook een rechtstreekse nakomeling van Catherine Demeester.
De hele dynastie Magister-Auctor bestaat uit individuen die het denken en onderzoek in verband met leren, opvoeding en uitoefening van de macht, gemeen hebben. Alberto maakt een retrospectieve, spreekt ook over de eerste persoon van de dynastie over wie informatie bestaat. Hij legt ook de lógica van namen uit.
In de permanente tentoonstelling van de *JCDR* vinden we documenten die getuigen van de evolutie van het analysemodel van de zusters Demeester. Die tentoonstelling bevat ook de voorlopig laatste actualisering van Emmy Lehrman en Alberto zelf, om er het huidige model van Aardse *Convivialis Civitas-Civitates* te helpen duiden.

In de stijl die hem eigen is vertelt Alberto een jaar uit zijn leven dat ook een bijzonder is jaar voor de geschiedenis van zijn familie.
Verder volgen we ook de belevenissen van de hedendaagse familie en vrienden. Maria naast Alberto, de dochters Liberty e Catherine, neef Wolfgang, astronaut en ruimteschippiloot. Zijn ouders zijn ook regelmatig van de partij. En verder leren

we de schrijvers van de Magister-Auctor saga beter kennen.

Alberto koos *Imprimatur* als titel om te wijzen op de intolerantie door de tijden heen en op de wijze waarop ignorantie en vooroordelen regelmatig het denken aanvielen en cultuur vernietigden. Alberto roept enkele hectojaren op waarin bijna alles aanleiding kon geven tot geweld: het gebruik van een taal, het bezitten van goederen, het beleven van een mythe of een dogma, het tekenen van imaginaire lijnen op een papieren voorstelling van de aardbol. Hij spreekt ons de toenmalige *Europese Federatie - Iberië*. Hij haalt uiteraard ook de ontdekking aan van de bijna intact gebleven bibliotheek van Paulo Demeester, door diens kleindochter Greta georganiseerd.

Alberto, familie en de vrienden spreken over het leven na de Heropbouw en episodes van het leven ervoor. Ze geven ons een beeld van de gebeurtenis die in het begin van het honderd twintigste hectojaar nog als onmogelijk werd beschouwd. De maatschappij gebaseerd op een economie van commerciële uitwisselingen en consumptie stortte volledig in. Er wordt gesproken over de menselijke handelingen die er de aanleiding toe gaven. De rol van het *Elysium*-project dat een soort hoogtepunt was van de megalomanie van gecumuleerde rijkdom wordt onder de loep genomen. Men komt ook terug op de ontwikkeling van de cultuur van onwetendheid die tot algemene afwezigheid van kritisch denken leidde bij twee derden van de wereldbevolking.

De verhalen van Alberto doen ons genieten en nadenken. Van het eerste “*Laat je me toe je huis binnen te treden?*” Tot het laatste

"Uit de as opgestaan", via de *"De discrete charme van de marge van de bladzijde"*.

02 — Een gevaarlijke gedachte

We schrijven *1690 AD,* vijf jaar na het edict van Fontainebleau, in een sfeer van intriges tussen koningshuizen. Men herdenkt de honderdste verjaardag van het eerst boek van Galileu. Daarin nam de geleerde afstand van de ideeën van Aristoteles wat onrust veroorzaakte onder de machthebbers van de Kerk van Rome. In de kring van Wolfgang Magister wordt gesproken over een recent boek van een engelse natuurfilosoof. Zijn naam is Isaac Newton. Men bespreekt zijn ideeën en zijn vele twijfels omtrent het publiceren ervan, nadat hij zoveel oppositie moest ondergaan.

Tot aan de door het *Elysium* project veroorzaakte economische en sociale ineenstorting, situeert de geschiedenis van Alberto's voorouders zich hoofdzakelijk op het continent dat de naam Europa droeg. De *zeventiende, achttiende en negentiende eeuw AD* waren er eerder onstabiel. In die tijd werden mensen vaak geconfronteerd met de wil van wie op arrogante wijze de macht en de hierbij horende productiemiddelen naar zich toetrok, soms met megalomane projecten die wereldoverheersing als einddoel hadden. Koningen, maar ook aristocraten en de bourgeoisie van jonge republieken, spanden zich in om grote gebieden van andere continenten uit te baten en uit te buiten. Aan die continenten werden de namen Afrika, Amerika en Oceanië werden opgelegd. Een vijfde toenmalig bewoond

continent met de naam Azië had op grote landsdelen haar eigen geschiedenis van keizers wat de Europese machthebbers niet verhinderde andere delen ook te bezetten. Er zullen enkele namen opduiken van gebieden die eigen land werden beschouwd door territoriale bezetters met namen die misschien niets zeggen aan wie zich niet over de pré-Heropbouw geschiedenis documenteerde. De namen Belgium, België, Portugal, Heilig Roomse Rijk of Nederland duiden dergelijke landsdelen aan. Het is ons inziens chaotisch dat sommige steden die een rol spelen in de Magister-Auctor saga, soms in één generatie tijd verschillende malen "bezit" werden van een andere machtshebber en dus aan een ander "land" werden toegevoegd. Wie dit verhaal over de geschiedenis van een dynastie leest, zal dus ook een beetje meer te weten komen over de sage van steden zoals Amsterdam of Oostende en enkele plaatsen aan de Rijnvallei (rivier in het noordwesten van dit continent van Zone 2).

De familie is verenigd om de zestigste verjaardag te vieren van Wolfgang. Wolfgang praat met zijn zoon Pieter… Hij heeft het over zijn steeds terugkerende bezorgdheid: de opvoeding van de kinderen in de dorpen. Hij haalt herinneringen op aan zijn verblijf in *Belgium Fœderatum*, kort voor Pieters' geboorte. In Amsterdam ontmoette hij Jan Amos Comenius, in het *Huis der Hoofden* van de familie De Geer. Hildegarde en Wolfgang spreken over die Amsterdamse ontmoetingsplaats voor intellectuelen. Later ging Wolfgang met Hildegarde in Frankfurt wonen in het *Sacrum Romanum Imperium*. Ze wonen er nog steeds.
Eens volwassen, verhuist Pieter naar Köln. Daar huwt hij

Henriette, kort voor de geboorte van John. De familiehereniging is dus ook een gelegenheid voor John om zijn grootvader beter te leren kennen.

De gevaarlijke gedachte is een uitvloeisel van Comenius' denken. Wolfgang legt uit dat het voorstel of de eis van Comenius om *absoluut alles* te onderwijzen aan *absoluut iedereen* moeilijk aanvaardbaar is zowel voor de religieuze als de wereldlijke hiërarchie. De machthebbers inclusief die van de Reformatie houden niet van die gedachte. Zoveel is wel duidelijk is, als je de instructie-boekjes bekijkt om het alfabet en leesvaardigheid aan te leren en die in de dorpsschooltjes worden gebruikt. Die boekjes die rond *1615 AD* eerst in Groningen en later in de rest van het verlichte *Belgium Fœderatum* worden aangewend, beperken tot het leren lezen van letters en stichtende teksten.
Wolfgang heeft op het platteland gewerkt met kinderen die hij leerde lezen. Hij had steeds een kopie bij van *Orbis Pictus,* die hij de kinderen ter hand stelde. Tegenwoordig onderhoudt hij zich met vrienden en kennissen omtrent de het onderwijzen van wetenschap, filosofie en religie in seculiere taal. Hij vergelijkt *Orbis Pictus* met *De trap der jeugd*.
Wolfgang betuigt zijn bewondering voor de Vlaamse schilders. Hij legt uit waarom hij zich vooral interesseerde voor de niet religieuze thema's die hij kon bekijken, tijdens zijn verblijf in *Belgium Fœderatum*. Wolfgang uit een voorzichtig kritisch oordeel over wat wetenschap en godsdienst zeggen over het ontstaan van de wereld. Hij is verstoord door wat vrienden hem vertellen over de verhoudingen met wie in de Nieuwe Wereld

leeft.

We proberen een beeld te schetsen van wie wel en wie niet geletterd was en waarom. We gebruiken daarvoor informatie die we kunnen afleiden uit de brieven tussen Wolfgang, Pieter en de jonge John. Ze hebben het over hun werk als filosoof en docent en hun activiteit als opvoeders van kinderen uit de adel en de hoge burgerij, maar ook over hun medewerking aan initiatieven voor volksmensen. De bezorgdheid van zijn vader brengt Pieter ertoe proberen te begrijpen wat de effectieve onderwijsmogelijkheden zijn voor de kinderen en de jongeren van de door hem gekende wereld, maar ook in delen van de wereld die hij nooit bezocht heeft. Over wat hij te weten komt onderhoudt hij een drukke correspondentie met zijn vader en met hun oude familievriend Claudius Cardinalis. Henriette, Pieters zes jaar oudere vrouw, is tien jaar jonger dan Claudius. Ze is een volwaardig lid van de discussiegroep met Claudius, man en schoonvader. De goed geïnformeerde Henriette is zodoende draagster van een andere gevaarlijke gedachte: de gelijke behandeling van mannen en vrouwen. Dat was in de *achttiende eeuw AD* een schandaal in het licht van de plichten van de vrouw. Zelfs Comenius moet in zijn tijd gelezen worden. De instructie van de meisjes is volgens hem nodig omdat alleen geïnformeerde moeders een juiste opvoeding kunnen verzorgen aan de kinderen aan wie ze al haar zorgen zal moeten wijten.

Claudius Cardinalis ontleedt niet alleen gevaarlijke gedachtes, hij beoefent ze ook. Hij is de tweede zoon van een familie van de lagere adelstand, uit de streek van Frankfurt. Als bisschop

neemt hij snel afstand van de kerk. Hij heeft het moeilijk met de ongerijmdheden tussen de oorspronkelijke boodschap van eerste christenen en de machtsverhoudingen die zich haar institutie installeerden. Hij deelt met Wolfgang een discrete bewondering voor Comenius en is het eens met zijn vriend dat er een hemelsbreed verschil is tussen de voorstellen van Comenius voor de organisatie van de scholen voor arme en kleine lui en het spellend lezen van stichtelijke verhalen.
Claudius spreekt met zijn vrienden over de oppositie Reformatie — Contrareformatie en over de kracht van de Islam. Claudius legt een duidelijk verband tussen de arrogantie van de Macht en de controle van opvoeding en onderwijs. Hij herinnert eraan dat er onder de Contrareformatie veroordeelden dikwijls lesmeesters waren.

Claudius, Pieter en Henriette beperken er zich niet toe de opvoeding van de kinderen in familiekring te bekijken. Pieter begrijpt heel goed dat de dorpsmensen en arme stadslui kleinerend bekeken worden. Claudius haalt uitzonderingen aan. Onder elkaar proberen ze beslissende factoren te vinden.
Pieter weidt met zijn vader uit over het algemeen onderwijs dat duidelijk nodig is.
CLaudius spreekt zijn hoop uit over Innocentius XII die met zijn pauselijke bul schijnt bekomen te hebben wat zijn voorgangers niet konden of wilden doen. Maar hij denkt dat het lang zal duren vooraleer de kerk niet arrogante leiders aan de top krijgt.
In intieme kring bespreken de vrienden de voortdurende conflicten, oorlogen en oorlogsdreigingen. De vrienden tonen elkaar aan hoe koninklijke en keizerlijke macht synoniem van

persoonlijk macht is. Arrogante despoten verbinden zich tot akkoorden, die ze daarna met groot gemak ontbinden, dikwijls met zelfverrijking als enig doel. Ondertussen geven ze valselijk te verstaan aan een ignorante bevolking dat de allianties die ze aangaan en die leiden tot vijandelijkheden door de daaruit volgende conflicten, hogere morele waarden dienen. Uiteraard zijn dat de waarden van wie het conflict in de eerste plaats aangaat, en de moraliteit is dikwijls ver zoek.

Wolfgang overlijdt in *1700 AD*. Na Wolfgangs overlijden blijven Pieter en Henriette in Köln wonen en corresponderen ze verder met Claudius. Die brengt Locke ter sprake. In een brief aan het koppel schrijft hij: "*Ik heb net* Thoughts Concerning Education *gelezen.*"
Ondertussen leert John, zoon van Pieter en Henriette enkele reizen voor zijn oriëntatie Mariana kennen. Ze corresponderen over cultuur en politiek. In *1715 AD* wonen John en Mariana in Gent, in de *Belgium Austriacum* met hun zoon Dieudonné.
Op 49-jarige leeftijd interesseert John zich voor de havenactiviteit, nadat invloedrijke Gentse kennissen hem toonden hoe belangrijk die is. Een document wijst erop dat John financieel betrokken is geweest met de Oostendse Compagnie. De familie verhuist naar Oostende, waar John schippers ontmoet die reizen ondernamen naar Oost-Indië. Op die wijze verkrijgt hij enige informatie over wat andere volkeren doen, denken en waarin ze geloven. Het boek eindigt met het vertrek van Dieudonné naar Parijs.

03 — Uit de hand lopende publicaties

Dit boek begint in het jaar *1733 AD*. Enkele jaren voordien nam Dieudonné afscheid van John en Marianna en van de stad Oostende, om preceptor te worden in Parijs. Hij verandert zijn naam in Lemaître, nadat dit officieus al gebeurd was omdat de Fransen zo Lesmeester uitspraken. Hij leert Mathilde Larouge kennen, een dochter van de hoge Parijse burgerij. Ze trouwen zonder de goedkeuring van Mathildes familie.

Ondertussen vestigden Dieudonné en Mathilde zich in de stad Lille. Hij is nu 26 jaar oud wanneer Jan er wordt geboren. De Vlaamse naam wordt door wie Frans spreekt en geen Nederlands kent als het Bretoense Yanne uitgesproken.

Dieudonné leest de bedenkingen van zijn grootvader Pieter in verband met Démia. Pieter geeft niet enkel kritiek op de ideeën van Démia, van wie hij voor het eerst hoorde in de jaren negentig van het vorige hectojaar. Hij legt ook uit wat werken voor onderwijs voor iedereen zou betekenen en dit in tegenstelling tot het gangbare verlenen van bepaalde voorrechten aan één bepaalde klasse mensen. Hij vermoedt hierin de invloed van de Jezuïeten. Dieudonné vervolledigt de kritiek na de interpretatie die hij maakt van het werk van Lasalle.

Dieudonné heeft het moeilijk heeft om het idee van God te plaatsen wanneer het over onderwijs gaat. Dieudonné heeft namelijk veel bedenkingen bij de religieuze ordes of groepen die zich vaak *Manu Militari* met onderwijs bezighouden. Hij

onderzoekt Reformatie en Contra-Reformatie met het doel de controlelogica te achterhalen van wie over macht beschikt in geloofsaangelegenheden. Een in La Flèche, waar hij Hume ontmoette heeft zijn bedenkingen wellicht beïnvloed.

De jezuïeten komen om nog andere redenen ter sprake in de brieven van John aan zijn zoon. Die schrijft over vrienden jezuïeten die het hebben over de kolonisatie en de wijze waarop handelaars niet alleen grondstoffen maar ook mensen verhandelen uit gebieden die ze naam gaven van Negroland, Barbary, Guinea en Conga.
John is 52 wanneer hij de schets publiceert van een eerste interpretatie van de relatie die hij waarneemt tussen ignorantie en arrogantie. Hetzelfde jaar krijgt hij een kopie van het boek van Manoel de Andrade Figueiredo in handen en Marianna en John hernemen hun pogingen om informatie in te winnen over het onderwijs onder volkeren binnen en buiten Europa.

De politieke wrijvingen tussen de machthebbers in Frankrijk, Groot-Brittannië, Spanje en het Heilig Roomse Rijk veroorzaken tal van gewapende conflicten. De familie Lemaître verliest bijna al haar bezittingen omwille van de hoge belastingdruk die de koning van Frankrijk uitoefent om zijn militaire uitgaven te financieren.

We weten niet erg veel over de jonge Jan (Yanne), alleen dat hij hoopte te kunnen werken als lesmeester voor het volk. Hij heeft een zoon met Madeleine Lacour. Jean-Jacques wordt geboren in *1760 AD*.
Gezien de economische toestand van de familie in Frankrijk,

aanvaarden Jan en Madeleine de uitnodiging van Jans oom om in Oostende te gaan wonen. De stad wordt opnieuw de standplaats voor de dynastie. Yanne wordt definitief Jan wanneer de kleine familie zich in de Oostenrijkse Nederlanden vestigt in *1765 AD*.
We weten meer van Jan, zodra hij zich in Oostende vestigt. Hij buigt zich over zijn grootvaders bibliotheek. Hij is geschokt door de verslagen van zijn grootouders die hem wel verplichten het veronderstelde Europese humanisme in vraag te stellen, vooral wanneer het om de relatie gaat met mensen en volkeren buiten Europa.
Madeleine legt haar eigen contacten en stelt Begga de Bruges aan Jan voor. Begga interesseert zich voor de ontvoogding van de vrouwen doorheen de tijden. Ze onderzoekt met heel veel moeilijkheden de rol van de vrouwen in de wetenschappelijke wereld. Dat lukt haar deels omdat ze als begijn leeft. Begga relativeert wat de goede actie van de Reformatie zou zijn als het om onderwijs gaat. Ze beschrijft onder meer hoe de calvinisten gemeenschappen aanvallen die ze beschuldigen van vrij denken.
Jan schrijft een kroniek waarin hij de hoge adel en de hoge geestelijkheid aanklaagt en hoe die zich vastklampt aan privileges waarmee volwaardige humanisten niet kunnen instemmen. Hij krijgt nooit het *imprimatur* voor die kroniek.

Ondertussen krijgt Jean Jacques onderwijs in het Vlaams, het Frans en het Duits.

04 — Het voorrecht om te Weten

In de tweede helft van het honderd zeventiende hectojaar voelt wie zich in de hoge machtssferen beweegt dat er in Frankrijk iets op komst is, zonder goed te weten wat. Adel en hogere burgerij geven wel steeds openlijker negatieve of spottende commentaar op de absolute macht van de koning.

Jan en Madeleine hebben hun leven in Oostende georganiseerd. De familie in *Belgium Austriacum* is zich nog niet bewust van wat in Frankrijk aan de gang is.

Jan is lesmeester voor kinderen van de plaatselijke burgerij, nu de Oostendse Compagnie opgedoekt werd. Hij blijft corresponderen met zijn vader, in Lille.

Madeleine documenteert zich, gebruik makende van de bibliotheek van Jan's grootvader. Daarnaast verzamelt ze informatie over belangwekkende uitvindingen uit de jaren *1750 tot 1775 AD* die haar ter ore komen.

Het is duidelijk dat er een hemelsbreed verschil bestaat tussen wat de humanisten van de Reformatie en de Verlichting zeggen als ambitie te hebben en ze in de praktijk doen. Mensen worden in onwetendheid gehouden, gewoonweg om hen het privilege van wetenschap te onthouden die machtsverhoudingen doet wankelen. Nog altijd weinig mensen weten van het werk van Newton. Weinig mensen begrijpen wat natuurfilosofen en geleerden de laatste honderd jaar publiceerden. Het niet geletterde volk heeft slechts een vaag beeld wat leren is. Enkel de geletterden begrijpen het belang dat geleerden hechten aan de Koninklijke Academies maar weinigen maken zich druk omtrent onderwijs in het algemeen.

Uiteraard begrijpt het geletterde volk wel het belang van de universiteit. Het komt dus niet als een verrassing dat Jean-Jacques als 15-jarige Oostende verlaat om in Leuven te gaan studeren. Gepassioneerd over wat de Wetenschap hem brengt, schrijft hij zijn ouders over zijn eerste bevindingen van zijn contact met de filosofie en de natuurwetenschappen.

In Leuven leert Jean-Jacques Elise Duchamp kennen. Ze is de tweede dochter van de burgerfamilie waar hij als jonge student verblijft. Alles wat hij op de universiteit leert deelt hij met haar, gewoon omdat hij van zijn grootmoeder leerde, dat het privilege van het Weten voor iedereen geldt, ook voor de vrouwen. Dol verliefd beginnen Jean-Jacques en Elise samen hun gemeenschappelijke leven op te bouwen. Elise ontpopt zich als een zeer geleerde autodidacte, dank zij het gezamenlijke werk met Jean-Jacques.
Het koppel installeert zich in *1782 AD* in Brugge. Datzelfde jaar wordt Fröbel geboren in Thüringen.

In Frankrijk worden Mathilde en Dieudonné aangemaand zich kalm te houden net zoals in de jaren dertig, toen ze Parijs moesten ontvluchtten, als gevolg van de pamfletten die ze toen schreven.
Dieudonné heeft last met de geestelijke overheid omwille van zijn originele wijze om de bijbelverhalen te brengen. Hij beschrijft hoe één van de privileges van het Weten is, dat men gemakkelijk het verschil leert te zien tussen wat als geloofsboodschap kan worden beschouwd en wat het betekent een dogma te gebruiken om ignorante individuen te

manipuleren, enkel om eigen standpunten voorop te schuiven. Onder wie de macht uitoefent over moraal en geloof nemen velen hem dat niet in dank af.

De familie Lemaître in Frankrijk bespreekt de politieke toestand in haar vriendenkring. Mathilde Larouge onderhoudt een correspondentie met enkele edellieden die enkele jaren later betrokken zullen zijn bij de machtsovername. Naarmate ze de redenen voor de ontevredenheid beter begrijpt, voorziet ze een scenario dat niet anders dan in terreur kan aflopen.
Ze drukt hierover haar bezorgdheid uit, in twee brieven aan haar zoon. En dan sterft Dieudonné onverwachts in *1784 AD*.
Mathilde voelt zich te moe en te krachteloos om het hoofd te blijven bieden aan het kruitvat waarnaar Frankrijk afglijdt. Ze verlaat Lille en vestigt zich in Oostende in de buurt van haar zoon.
Het jaar dat zijn moeder sterft brengt Jan een nieuwe versie van de relatie tussen ignorantie en arrogantie. Het gaat om een niet afgewerkte tekst die hij samen met zijn moeder begon te schrijven en een herwerkte versie van een bespiegeling over humanisten, opvoeding en onderwijs, waarbij ze een kritische analyse maken van Jean Jacques Rousseau en Condorcet. Deze versie bevat enkele ideeën over volksopvoeding en een discussie omtrent schoolboeken.

Mathilde beleeft nog het begin van de terreurjaren die ze voorzien had. Zonder erg verrast te zijn over de gebeurtenissen, voelt ze zich toch ontgoocheld wanneer ze vaststelt dat de revolutie inderdaad niet veel anders betekent dan het vervangen

van wie het volk veracht door wie het volk minacht. Die ontgoocheling heeft invloed op haar kleinzoon Jean-Jacques wanneer die zijn ideeën verzamelt over kennis, wetenschap en de kunst van het onderwijzen.

De zoon van Elise en Jean-Jacques wordt in *1788 AD* geboren in Brugge en krijgt de naam Lodewijk. Jean-Jacques en Elise leiden hier van een studiecirkel ter bevordering van de kennis. De kring onderhoudt contact met enkele nog bestaande rederijkerskamers.

De hele familie overleeft de terreurjaren die zich ook in hun contreien doen gelden tijdens de franse bezetting, dankzij een voorlopige uitwijking naar de Republiek van de Zeven Verenigde Nederlanden (*Belgium Fœderatum*).

Terug uit Sluis blijft Jan het gedachtengoed van de humanisten bestuderen. Hij is nog altijd geschokt over de bloedbaden die met machtsgebruik gepaard gaan, zoals die gekend en beschreven werden door auteurs uit zijn tijd.
De Franse bezetting van *Belgium Austriacum* bemoeilijkt nogmaals het leven van de familie Lemaître tot Napoleon de slag bij Waterloo verliest. Jan's grote eruditie blijft hem wel inkomsten verschaffen als lesmeester van de kinderen van een deel van de Oostendse burgerij. Hij sterft evenwel voor het einde van de Franse bezetting.

05 — Slaven van de Macht

Het Europa na de Franse revolutie toont zich niet gunstiger

gezind ten aanzien van *onderdanen* dan het Europa van de absolute vorsten. Kennis, machtsbeheer en verdrukking blijven samengaan, ondanks de Verlichting.

In *1797 AD* zien Jean-Jacques en Elise toe hoe de universiteit van Leuven gesloten wordt. Het centralistische regime dat de revolutie opvolgt besluit tot het sluiten van alle universitaire instellingen in alle bezette gebieden.
Ondertussen raakt Lodewijk in *1804 AD* gewond door een verloren kogel in de Champs de Bruges. Hij blijft langer dan voorzien in de kuststad waar hij medische verzorging krijgt. Hij keert met de barge na Brugge terug waarbij Hanne Greysel hem vergezelt.

Jean-Jacques werkt verder aan de studie van vader en grootvader over de school voor het volk.
Voor de kinderen van het volk is de situatie vrij duidelijk. Vanaf het begin van de negentiende eeuw AD wordt in alle bestaande scholen gaandeweg het klassen-systeem ingevoerd. Jean-Jacques onderzoekt het fenomeen en begrijpt al in *1804 AD* welke gevaren er zijn verbonden aan de verplichte instructie van het Lancaster model. In de praktijk wordt de *petite école* de standaardschool voor de volkskinderen. Al snel zijn kinderen en jongeren de nieuwe slaven van wie de macht heeft. De kapitalistische industrialisatie zorgt voor de rest. Elise en Jean-Jacques analyseren niet alleen de levensomstandigheden van de plaatselijke armen maar ook de evolutie van het gebruik van negerslaven in de kolonies.
Doorheen de contacten die ze had met mensen in universiteiten die niet onder de Franse bezetting vielen en dus open bleven,

schijnt Elise een nieuwe inventaris gemaakt te hebben van vrouwen die wetenschappelijk onderzoek deden. Het koppel publiceert korte biografieën van vrouwen die ze als spilfiguur beschouwen.

Na 1815 AD reizen Hanne en Lodewijk regelmatig naar Brussel. Daar worden ze opgenomen in intellectuele kringen van burgers die de hervorming volgen van België (een minuscule landoppervlakte op het Europese continent dat als onafhankelijke koninkrijk werd beschouwd ongeveer tussen 1830 AD en de oprichting van Megabelgium in het laatste kwart van het honderdtwintigste hectojaar, nu nog een deel van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.
Lodewijk's reizen worden minder frequent wanneer zijn gezondheid erop achteruit gaat als gevolg van de oude schotwond. In 1822 AD sterft hij aan loodvergiftiging. Tussen 1818 AD en het jaar van zijn dood beschrijft Lodewijk het gedachtengoed van Pestalozzi. Hij zou ook een soort niet gepubliceerde biografieën geschreven hebben van Beethoven, Bach en Bernouilli waarvan we enkel fragmenten terugvonden. Van Lodewijk bestaan er ook nog twee stellen nota's wellicht uit een soort dagboek waarin hij over zijn achteruitgaande gezondheidstoestand spreekt.

Jean-Jacques denkt dikwijls over de zin van het leven, na de dood van zijn zoon die hij dertien jaar zal overleven. Wanneer in 1831 AD ook Elise sterft, verbittert hij nog meer maar hij blijft voor zijn kleindochter Johanna zorgen.
Hanne heeft na de dood van Lodewijk haar dochter aan de

goede zorgen van grootvader Jean-Jacques overgelaten en verdwijnt met haar jongste zoontje naar Brussel. Daar brengt ze hoe langer hoe meer tijd door in frans-burgerlijke kringen.
Jean-Jacques godstwijfelaar opstelde voor de dood van zijn zoon, is dat nu nog meer. Johanna gaat naar één van de weinige officiële scholen die aan de kerkelijke overheid ontsnappen.
Een interessant detail van deze periode is dat toen Johanna een klein meisje was, Jean-Jacques boeken zocht die haar zouden kunnen interesseren. Zo hebben we een klein idee over de spaarzame 'kinderliteratuur' in het deel van de wereld waar Jean-Jacques woonde.

Een tijdje na de dood van haar grootouders vertrekt Johanna richting Brussel zonder concrete plannen. Ze is nieuwsgierig naar het werk van Fröbel. Terwijl ze probeert contact te leggen met de pedagoog, observeert ze de levensomstandigheden van wie over weinig of geen geldelijke middelen beschikt. En dan komt er overwacht iemand haar leven binnenwandelen: ze maakt kennis met Henry Teacher. Henry is de zoon van een Engelse soldaat van Waterloo die Henry's moeder ontmoette in de naweeën van de slag.
Door Henry Teacher's vrienden, krijgt Johanna contact met de *Association Democratique*. Vanaf dat moment beweegt Johanna zich in de protestcirkels die aanleiding zullen geven tot de eerste internationale. Daar leert ze de locale activist César Depaepe kennen.

Ondertussen krijgt Johanna de mogelijkheid om Fröbel te ontmoeten vóór diens dood in 1852 AD. Ze leest teksten van de

hervormende pedagogen, begrijpt beter het gevaar van de Lassalliaanse school met Lancaster model die in veel landen van Europa wordt ingevoerd. Johanna onderzoekt de aanwijzingen in verband met scholing en studieplannen van verschillende regeringen. Uit haar nota's blijkt duidelijk dat Johanna en haar vrienden zich zorgen maakten over een conditionerende school.
Johanna en Henry wonen in Kelmis, vrijstaat Moresnet, wanneer, in 1844 AD hun zoon Frederick Teacher wordt geboren.

Van de daarop volgende periode beschikken we enkel over enkele brieven van Johanna. Er zijn natuurlijk ook enkele biografieën bewaard gebleven van leiders van dat deel van de planeet toen gekend als de *Westerse Wereld*. Deze biografieën geven ons nogmaals inzicht over de algemene minachting die de elite tentoonspreidt ten opzichte van bedienden, ondergeschikten en onderdanen, maar ook ten opzichte van volkeren in andere werelddelen, die ze als primitief bestempelden. Dit liet ons toe enkele voor de familie markante gebeurtenissen af te leiden, onder andere, de reden waarom ze zich in Kelmis installeerde. Die periode en haar betekenis voor de dynastie vertellen we in *Verlichtte burgers school*.
Uit de schaarse correspondentie kunnen we opmaken dat vrienden van Henry betrokken zijn bij de *Risquons Tout* beweging. De contacten met socialistische middens heeft als gevolg dat de familie ook Karl Marx ontmoet, een Duitse intellectueel van wiens naam de term *marxisme* afgeleid werd. Deze term identificeert een economische en sociale denkwijze, die pogingen tot verplichte collectivisering

inspireerden met magere resultaten.

Met het einde van het imperiale Frankrijk en de vorming van de ministaat België, eindigt, met Johanna, ook het geslacht Lesmeister-Lemaître ook wel de eerste dynastie. De tweede Magister-Auctor dynastie begint met Frederick Teacher. Die start in *1844 AD* het geslacht Demeester dat de honderd negentiende en honderd twintigste hectojaren (*twintigste en eenentwintigste eeuw AD*) doorloopt.

06 — Verlichtte burgers school

Zoals we weten uit het vorige boek heeft de familie Teacher-Lemaître zich in Kelmis geïnstalleerd rond 1840 AD (118.40). Johanna en Henry beschouwen Moresnet als een soort vluchtoord dat minder onderworpen is aan de bureaucratie van het pas gevormde België. Johanna correspondeert met enkele schooloprichters die in de lijn van Fröbel werken. Ze wisselt ook brieven uit met Diesterweg tot diens dood.

In de jaren '90 van hectojaar 118 volgt Johanna de ontwikkeling van de *Nieuwe School*. Heeft ze, kort voor haar overlijden, Paul Geheeb ontmoet? Dat zou kunnen. Toch is ze kritischer dan de jongere generatie, waar Geheeb toe behoort in verband met wat ze zijn bourgeois afwijkingen beschouwt. Johanna legt een band tussen haar kritiek en haar opmerkingen over het ignorantie/arrogantie matrix die ze enkele jaren voordien uitwerkte.
Uit enkele teruggevonden aantekeningen van Johanna en uit de brieven aan Frederick, weten we dat Johanna die ignorantie/

arrogantie matrix publiceerde enkele jaren na de Parijse Commune. Beïnvloed door wat ze leest over de tellurische helix van Chancourtois en de tweede tabel van Mendelejev, probeert Johanna, zoals ze zelf vertelt, een nog onvolledige dynamische tafel te creëren, waaraan ze de naam ignarometrische schaal geeft.

Frederick is zes wanneer Johanna besluit haar eigen school op te richten, waar hij en zijn broers en zussen het lager onderwijs zullen doorlopen.
Wanneer Frederick 16 is, komt de 10-jarige Annie Dehaan naar Kelmis. Haar vader die mijnwerker is, verwisselt de ondergrondse koolmijn voor de zinkspaatwinning in de oppervlaktemijn van *Vieille Montagne*. Annie is regelmatig aan huis bij haar onderwijzeres Johanna en zij en Frederick worden onafscheidelijke vrienden.

De Staat België moderniseert en daarbij wint Oostende nieuwe faam, hoofdzakelijk door de aandacht die Leopold II, koning der Belgen, aan de stad schenkt. Er komt een directe verbinding tussen het spoorwegstation en de ferry-dokken naar Dover, van waaruit de treinreis naar Londen kan verder gezet worden.
Frederick en Annie besluiten om zich in Luik te vestigen wanneer hun dochter Jeanne wordt geboren.
Frederick werkt gedurende enkele jaren met zijn moeder en de pedagogen die de nieuwe schoolbeweging gestalte geven. In Luik kan hij ook gemakkelijker een overzicht krijgen over de werkvoorwaarden van de fabrieksarbeiders en over de

kinderarbeid.
Annie en Frederick nemen van nabij deel aan de discussies tussen de conservatieve geestelijkheid, de liberalen en de socialisten in verband met de controle van de scholen. Ze nemen Macht en Tegenmacht onder de loep, wanneer de *scholenstrijd* fel opgang maakt in België. De kinderen van het koppel gaan naar de gemeenteschool. In één van haar brieven, maakt Johanna een vergelijking tussen haar kindertijd, in een Oostendse publieke school, door de Nederlanders gesticht, en de gemeenteschool van Luik, door antiklerikale liberalen gesticht.
Frederick's politieke activiteit doet hem naar Kelmis terugkeren, waar hij gefusilleerd wordt in 1914.

De jong-volwassene Jeanne ontdekt, tussen wat haar grootmoeder destijds uit Oostende meebracht, enkele belangwekkende documenten in verband met de familie uit de *achttiende en negentiende eeuw AD*, hoofdzakelijk na de Franse Revolutie.
Jeanne volgt en begrijpt ook de strijd van haar ouders tegen de machthebbers van de kerk en verbindt die met de activiteit van haar grootmoeder in de eerste internationale. Ze is 24 als ze in 1899 AD naar Oostende reist om Edward Peeters te leren kennen, die verbonden is aan de Nieuwe School. Tijdens die reis komt ze ook in contact met de gebroeders Daens. Ze ontdekt de strijd van Pater Adolf Daens ter verdediging van de Vlaamse armenbevolking tegen de conservatieve machthebbers van de kerk. Haar groeiende sympathie voor de progressistische christelijke arbeidersbeweging zal haar beïnvloeden bij het uitwerken van een soort voorloper van de pluralistische school.

Wanneer ze in Oostende toekomt, ontmoet Jeanne Adolph Ferrière, die op bezoek is bij Edward Peeters, op doortocht naar Dover, om leden van de Nieuwe School in Engeland te ontmoeten. Jeanne besluit met Ferrière mee te reizen.
Op haar terugreis leert ze Lodewijk Demeester kennen.
Beide jonge mensen delen de zienswijze over de strijd tegen een arrogante, weinig geïnformeerde en intolerante geestelijkheid. Kort na hun huwelijk neemt Lodewijk, samen met Jeanne's vader Frederick, de verdediging van het Esperanto in Moresnet op. Lodewijk, Frederick, Jeanne en Johanna spreken en schrijven over leren waarbij onderwijs de onderbouw is, en beschouwen de schoolse, door de staat georganiseerde, opvoeding een potentieel gevaar voor democratie, zoals Dewey het zal betogen in *School en Maatschappij*.
Jeanne en Lodewijk bezoeken verschillende malen Oostende en houden contact met Edward. Die introduceert hen in het vissersmilieu en spreekt over John Bauwens. Ze horen ook over Alphonse Souris, de vader van één van Edward's leerlingen, Lucien.
Lucien werd geboren in Flemalle Grande, waar Alphonse als stoommachine-machinist werkte voor Cockerill. Wanneer Lucien zes wordt, verhuist de familie naar Oostende en zo komt hij in de klas van Edward terecht. Lucien zal zijn jeugd in Oostende doorbrengen, tot hij ingenieursstudies aanvat.

Zodra Jeanne de levensomstandigheden kent van de visserlui in Oostende en van de arbeiders in de fabrieken van midden-Vlaanderen, beslist ze Vlaams te leren. Ze neemt deel aan de oprichting van de tweede internationale en raakt steeds meer

betrokken in het Oostendse vissersleven. Ze volgt de eerste stappen van de *Oostendsche Reederij* en de *Societé Pecheries a Vapeur*. Ze volgt ook de lotgevallen van Alphonse, die ondertussen machinist wordt van de *Jacqueline*.

In 1902 AD zijn Jeanne en Lodewijk voor de laatste maal samen in Oostende, waar ze bij de Peetersen verblijven. De onderwerpen van gesprek zijn Leopold II en Congo Vrijstaat. De twee koppels hebben het over de slavernij en de paternalistische houding van de machthebbers en hun getrouwen ten opzichte van wie niet tot een volk met "westerse cultuur" behoort. Bij hun terugkeer naar Liège, wordt Louis geboren, in Tienen, ook de geboortestad van Lodewijk.

07 — Loden tijden

In dit deel zijn doorheen de familiesaga gebeurtenissen opgenomen die zich hebben afgespeeld in twee oorlogen, die de naam van Eerste en Tweede Wereldoorlog kregen. Beide oorlogen werden begonnen door machthebbers uit *Zone 2 Noord*, daarna gevolgd door machthebbers van het noordelijk halfrond. De eerste wereldoorlog bestrijkt ook een groot deel van het zuidelijk halfrond, destijds gekoloniseerd door het noordelijk halfrond. De tweede wereldoorlog had minder directe impact op *Zone 1*, maar bestreek beide halfronden.
Gezien de families van de Magister-Auctor dynastie in het gebied woonden dat toentertijd de naam België droeg, waren ze van dichtbij bij beide oorlogen betrokken. De twee gewapende conflicten worden hier behandeld gebruik

makende van notities en brieven van Jeanne Teacher, Lodewijk Demeester, Louis Demeester, Lucien Souris, Charlotte Hofstadter, John Demeester e Jeanne Souris.

Nog vóór het eerste gewapende conflict zijn geleerden en onderzoekers actief betrokken bij enkele internationale bewegingen. Wie zich met de natuurwetenschappen bezig houdt, met inbegrip van scheikunde, natuurkunde, sterrenkunde en biologie, heeft het over het hele grote en het hele kleine. In de zelfde periode geven onderwerpen, die te maken hebben met het menselijk denken en met de menselijke organisatie vorm aan de menswetenschappen. Psychologie, economie, sociologie, ontwikkelen zich en vervoegen geschiedenis en filosofie. In Brussel zijn de Solvay-bijeenkomsten een internationale referentie ook tussen beide oorlogen.

Het boek begint met het overlijden van Jeanne Teacher in 1918 AD. Dan bekijken we in flashback de gebeurtenissen tussen 1903 en 1918 AD. We beschikken hiervoor over twee groepen documenten en notities. Het ene geheel is van de hand van Lucien Souris, het andere is van Louis Demeester.

Met Lucien Souris volgen we nog steeds de evolutie van het leven van de vissers. Lucien moet zijn ingenieursstudies onderbreken omdat hij wordt ingelijfd als soldaat in het Belgische leger. Hij neemt deel aan de slag bij de Ijzer. Uit de brieven aan zijn ouders, kunnen we wat leren over zijn leven in de loopgraven. Hij schrijft over een oorlog waarin hij als soldaat ongevraagd werd betrokken, en waarvan hij, overtuigd van de

zinloosheid ervan de oorzaken tracht te vinden.
Lucien eindigt de oorlog als onderluitenant en wordt reserveofficier. Charlotte leert Lucien Souris kennen in 1919 AD, wanneer deze in de kazerne verblijft van haar geboortestad Dendermonde. Tien jaar jonger, blijft ze Lucien's avonturen mee beleven, wanneer ze zich, nadat hij uit het leger ontslagen wordt, aan de Belgische kust vestigen en daar huwen.

Ondertussen blijven we ook de gebeurtenissen volgen in Kelmis, waar de Duitse inval, in 1914, dramatische gevolgen heeft voor de familie Teacher-Demeester.
Zoals in vele delen van de wereld, was er ook in Kelmis wie hoopte op globalisering, gebaseerd op coöperatie en niet op gewapende bezetting.
Frederick heeft steeds de Esperanto beweging gesteund. In het begin van de eerste wereldoorlog, wordt hij gefusilleerd door Duitse soldaten. Hij sterft, 70 jaar oud, op dezelfde dag dat een jonge onderwijzer, Célestin Freinet, aan zijn eerste opdracht begint. Zijn schoonzoon Lodewijk, 38 jaar oud, wordt die dag ook dood geschoten.
Jeanne is weduwe en vaderloos. Ze wil in Oostende gaan wonen, maar het is een onmogelijke opgave met drie kinderen richting kust te reizen in tijden van oorlog. Ze geeft haar pogingen op als ze te voet in de buurt van Tienen aankomt, waar ze zal blijven tot haar dood in 1918. Ze schrijft er haar memoires, terwijl ze werkt op een grote boerderij van neven van Lodewijk. Ze sterft tengevolge van een virulente griep, die een pandemie veroorzaakte op het einde van de eerste wereldoorlog. Bij ons weten hebben zij of haar kinderen geen

contact meer gehad met Annie Dehaan.

Louis die zijn vader verloor in het begin van de oorlog is 15 jaar oud bij het overlijden van zijn moeder. Zonder contact met zijn grootmoeder, blijft hij als wees achter waarna hij zich inschrijft in de normaalschool in Lier en studies aanvangt als onderwijzer. Als oudste van vier blijft hij wat toezicht houden op zijn broer en zussen die bij familie verblijven. We kunnen Louis' studies en daaropvolgende loopbaan vrij goed volgen, dank zij de documenten die deel uitmaken van de bibliotheek van Paulo Demeester. We kunnen ons op die manier een zeker beeld vormen over wat een nationaal curriculum kan betekenen als machthebbers er de controle over hebben, en wat critici, zoals de reeds vernoemde John Dewey, daarover denken. Via Louis en Jeanne hebben we ook wat inzicht over het *Minerva-project* en haar verbinding met de Nieuwe School.

Louis is trots op een exemplaar van de vertaling van de eerste uitgave van het werk van Dewey (van 1926), een geschenk van een vriend, bij de geboorte van zijn eerste zoon, die, niet toevallig, de naam John krijgt.
We volgen Louis in zijn liberale denkgroep, die veel overneemt van de ideeën van de nieuwe school beweging.
Tussen de twee wereldoorlogen van hectojaar 119 blijven pedagogische initiatieven aan de orde van de dag. Van Geheeb tot Freinet, van Parkhurst tot Jenaplan, maar ook van Ferrer tot Steiner, heeft het noordelijk halfrond geen tekort aan voorstellen en modellen. Maar wat betekenen ze voor de school in het algemeen? En wat betekenen die ideeën voor

de rest van de planeet? Louis probeert hierover informatie te vinden, maar blijkbaar is hij niet altijd erg succesvol.

In 1927 leert de 24-jarige Louis Graciete kennen. Zij is de dochter van de koster van de kathedraal van Gent. Ze trouwen in 1928. Als dochter van Gent zal Graciete niet rusten voor ze kan terugkeren naar haar geboortestad. Daarbij oefent ze druk uit op Louis om zijn werk als onderwijzer neer te leggen en een beroepsbezigheid te zoeken die volgens haar beter overeenkomt met de status van de echtgenoot van de dochter van de koster van een kathedraal.

Tienen ligt op ongeveer 80 kilometer van Thuin, waar onderwijzer Cuisenaire proeven deed met rekenstaafjes, eerst in karton, later in hout. Vele jaren later toont Louis aan zijn kleinzoon Paulo de staafjes die hij zelf bedacht had voor zijn werk met de kinderen. John nu 5 jaar oud wanneer Louis het beheer van de normaalschool van Gent op zich neemt. In die periode haalt hij dikwijls de verhaaltjes van directeur Ceulemans aan.
Ondertussen werkt Louis de ignarometrische schaal van zijn moeder bij en suggereert hij, waarschijnlijk in hetzelfde jaar, een nieuwe grafische voorstelling, als tabel.
Twee jaar later wordt Hans geboren, tweede zoon van het echtpaar.

Terwijl Louis zich verder over de onderwijswereld buigt, blijft Lucien betrokken bij de arbeidersbeweging in Oostende, nadat hij met Charlotte in een dorp in de buurt gaat wonen. Ze hebben drie dochters in zes jaar tijd. Lucien is *de facto*

scheikundig ingenieur, en in die hoedanigheid aanvaardt hij de bedrijfsleiding van een kleine bakstenen-fabriek, eigendom van de steeds beter georganiseerde arbeidersbeweging.
Lucien maakt gebruik van zijn bezoeken aan zijn ouders, die nog steeds in Oostende wonen, om regelmatig boekhandel Corman binnen te lopen. Hier ontmoet hij de intellectuelen van de regio, maar ook een reeks bekende figuren die van Oostende een stopplaats maken tijdens hun reizen.

De twee families beleven op verschillende wijze de aantocht van het volgende gewapend conflict, ditmaal veroorzaakt door xenofobe, populistische en nationalistische Duitse leiders, die hun nederlaag in de eerste wereldoorlog niet verkroppen. De teruggevonden correspondentie, zowel van de Gentse normaalschool als van de kleine steenbakkerij, laat ons toe om een reconstructie te maken van de gebeurtenissen in de eerste helft van 1940 AD, zowel in Gent als in Oostende.

Tijdens de Duitse invasie van 1940, vlucht Louis met vrouw en twee kinderen naar de Franse kust, in de hoop naar Engeland te kunnen uitwijken. Dat lukt niet. Bij het begin van de bezetting keert de familie terug naar Gent, waar Louis de door Duitse soldaten deels bezette normaalschool blijft beheren. Tijdens die bezetting heeft Louis enkele interessante clandestiene of semi-clandestiene ontmoetingen.

In dezelfde lente en zomer van *1940 AD* maakt Charlotte een vrij epische reis door Frankrijk met haar drie dochters. Vrouwen en kinderen vluchten voor de naderende Duitse troepen tot ze in de streek van Clermont-Ferrand op een grote boerderij

onderduiken. Daar zullen Lucien en een vriend hun familieleden terugvinden waarna ze samen naar het ondertussen bezette België terugkeren.

In 1942 neemt Graciete een Portugese priester op in huis, met wie ze zich onderhoudt over kerkgeschiedenis en het mysterie van Fátima. De priester schijnt echter meer belangstelling te hebben voor de Nieuwe Schoolbeweging maar ook voor het werk van Ferrer.
Samen met Louis gaat hij de sporen van Faria de Vasconcelos na. Louis leert ook meer over de korte hoop voor algemeen vernieuwd onderwijs, in Portugal, tussen *1910 AD* en *1926 AD,* hoop die terug verloren ging omwille van de aan de gang zijnde machtsstrijd die ontaarde in een soort totalitaire staat. Ook het onderwijs in Latijns America (zone 3 zuid) wordt door beiden besproken.
Officieel is de Portugese priester in Gent om een studie te maken van de Vlaamse primitieven en de religieuze kunst. In de praktijk, en vrijwel onder de ogen van de bezettende macht, maakt hij deel uit van een netwerk dat hulp biedt aan Engelse piloten en vluchtelingen allerhande, die de Franse verzetsbeweging of het *neutrale* Portugal willen bereiken, om zo Engeland te bereiken.

John brengt zijn jeugd in de normaalschool door, onder jonge toekomstige onderwijzers. Hij beleeft ook enkele avonturen met de daar verblijvende Duitse soldaten, en tijdens de tegenaanval van een internationale macht, met Amerikanen en Canadezen. Op het einde van de oorlog beschikt de 16-jarige John over correspondentiecontacten in verschillende delen van de wereld.

Jeanne kan op het einde van de oorlog als 15-jarige naar de talenafdeling in plaats van de naar door haar gewenste wiskunde afdeling die aan vrouwen ten sterkste wordt afgeraden.

Ondertussen legt een kleine groep Franse onderwijzers, waar Fernand Oury deel van uitmaakt, de basis voor wat zal bekend worden als institutionele pedagogie.

08 — Massale middelmatigheid

Na de tweede wereldoorlog nemen verschillende verenigingen van opvoeders die zich inzetten voor bewustzijn en bewustwording in omvang en actie toe, tot eind jaren tachtig.
Louis gaat op pensioen in 1964 AD en start de samenstelling van een overzicht van de pedagogen van de twintigste eeuw. Louis systematiseert ook wat hij kent van de Nieuwe School en ontdekt dat zijn moeder de onderwijzer van Lucien heeft gekend. Dit zal aanleiding geven tot gesprekken tussen beiden.

Jeanne verhuist naar Gent, en gaat bij een vriendin inwonen om taalstudies te beginnen. John probeert verschillende richtingen vooraleer ook naar de talen over te stappen. Zo leert hij Jeanne kennen.

John en Jeanne interesserem zich voor participatieve scholing en cultureel associatief verenigingsleven.
Jeanne betoogt vaak hoe in België de Rooms-katholieke kerk de formele opvoeding en de scholing inpalmde. Ze was leerlinge van de wiskundeleraar Houvenaghel later in een

concentratiekamp omgekomen. John zal zich steeds verder verwijderen van zijn katholieke opvoeding, die hem vooral door zijn moeder werd opgelegd.

John en Jeanne trouwen op de vooravond van Kerstdag, zonder kerkelijke plechtigheid, wat de meer katholieke vleugel van de familie ertoe brengt niet aanwezig te willen zijn.
John wordt een regelmatige bezoeker van boekhandel Corman, waar hij inspirerende gesprekken heeft met zaakvoerder Kermarec, als verlengstuk van de gesprekken met Lucien Souris. Die maakt herhaaldelijk opmerkingen over de periode tussen het einde van de negentiende eeuw AD en het einde van de tweede wereldoorlog. Daarbij heeft hij het over de verveling en een algemeen verspreid romantisch idee dat de mensheid het eindpunt heeft bereikt van haar zoektocht naar kennis, omdat alles gekend is. Volgens hem hebben machthebbers, maar ook vele wetenschappers, een catastrofale visie op opvoeding en onderwijs.
Geïnspireerd start John met een kleine groep Oostendse intellectuelen van verschillende levensovertuigingen een praat- en denkgroep, die zal blijven voortbestaan zolang twee van de groepsleden in leven zijn. In die groep, maar ook met andere vrienden, heeft John het over geloof en wetenschap, machtsuitoefening en democratie en de school die zich als democratisch aankondigt maar het niet is. Hij bespreekt de niet-bijectie in pluralistische relaties, wat voor pluralisten de paradoxale situatie creëert. Kan het verbod ingesteld worden op een andersdenkende in naam van het recht op het vrije denken?
Halfweg het honderd negentiende hectojaar begint John te

werken met jongeren onder leercontract, die vooral uit het beroepsonderwijs weggefilterd worden, wanneer de theoretische druk groter wordt, zonder dat er aan het onderwijsmodel wordt gesleuteld.
Ondertussen worden Paulo en Anne geboren.

John interesseert zich voor het leerproces van volwassenen, wanneer hij in *1974 AD* een uit Chili gevluchte dramaturg leert kennen. Dit is de aanzet voor een werkcyclus waarbij het gedachtengoed van Paulo Freire, Bertrand Schwartz en Fernand Oury een grote rol spelen.
Sinds 1968 AD is John een resolute criticus waar het om het op marxistische analyse gebaseerde communistische gedachtengoed gaat, zodra het in de praktijk wordt omgezet. Dit neemt niet weg dat hij vriendschapsbanden blijft aanhouden met de kleine communistische kring in de stad waar hij woont. Hij wil aantonen dat de *dictatuur van het proletariaat* als basisidee niet verzoenbaar is met een pluralistische opvoeding en een kosmopoliete ethiek.

John en Paulo ontmoeten een aantal denkers die het onderwijs beschouwen als de onderbouw voor de leerprocessen van wie het woord niet heeft of aan wie het woord ontnomen werd. Ze bouwen verder op de gedachte dat degene die leert geleid wordt door de ***antropo***goog. De ***peda***goog is de antropogoog die met kinderen werkt. Ze grijpen terug naar de etymologie van het woord onderwijzer: het gaat om de persoon die onderbouw verleent aan wie wijsheid nastreeft. Ze bezoeken enkele landen van Europa, waaronder Frankrijk, waar ze bevriend worden met Claude Azuara, die de steeds toenemende

armoede aanklaagt en een aantal auteurs citeert die het daarover hebben. Claude Azuara correspondeert gedurende vele jaren met hen en zal John verschillende malen ontmoeten.

Tijdens en na zijn reis met zijn vader, drukken Chili en Portugal een stempel op de adolescente Paulo. Na zijn studies gaat hij in de onderwijswereld op zoek naar avontuur, waarbij hij een aantal figuren ontdekt: een jonge franse onderwijzeres in de grootstad, een oude republikein in Barcelona, een alfabetisering werkster in Zuid-Spanje. Vooraleer uit België te verdwijnen, leert hij enkele Portugezen kennen die hem vertellen over Gabriela Llansol, een weinig gekende schrijfster, die als politiek vluchtelinge in Leuven een soort Illichiaanse leergemeenschap opzette. Tijdens zijn reizen zal Paulo Maria Coelho leren kennen, waarmee hij zal samenleven tot aan haar dood.
In Portugal kent Paulo Jorge Du Port, een wetenschapper die veel met kinderen werkt, maar weinig onderwijservaring heeft. Ze hebben samen gesprekken over hoe de onwetendheid van lesgevers voor een minder dan middelmatige massa-opvoeding zorgt, wat de ignorantie gewoon doet toenemen. Jorge stelt ook dat, wie niet tot de cirkel van gegadigden behoort, dikwijls verhinderd wordt om zich te ontwikkelen. Hij gebruikt graag de argumenten van Popper wanneer hij het heeft over middelmatigheid in academische sferen.
Paulo heeft lang met kinderen en volwassenen gewerkt in wat in Europa ongunstige omstandigheden zijn, maar als een comfortabele situatie zou beschouwd worden op andere plaatsen van de planeet. Dit doet hem denken over de limieten

van een systeem.
Bij de overgang naar het derde millennium van de gregoriaanse kalender wordt het heel erg duidelijk voor John hoe slecht eenvoudige gegevens worden besproken met kinderen en volwassenen. Hij ziet wat onthutst toe hoe een beetje overal op de planeet de millennium-overgang gevierd wordt tussen het jaar 1999 AD en 2000 AD in plaats van tussen 2000 AD en 2001 AD. Ironisch gezien zijn dat net de mensen die de Holocene kalender die de viering correct zou maken afdoen als wetenschappelijke onzin. Na de collectieve hysterie in digitale discussie platformen over het millennium moment alsof het om een absoluut feit gaat, publiceert Paulo een nieuwe bijgewerkte versie van het ignarometrisch raamwerk.
Hij is ook bezorgd over het toenemende consumptiegedrag en het overdreven individualisme in de wereld waarin hij leeft. Hij constateert toenemende verloedering en middelmatigheid in de academische wereld, in de menselijke wereld en het dagelijkse leven, in de virtuele wereld van de instituties … De laatste twee decennia van de *twintigste eeuw AD* schrijft Paulo over de oppervlakkigheid van het universitair onderwijs, over het instructiemodel dat zich meer en meer infiltreert in steeds langere opleidingsprogramma's van kinderen en volwassenen. Hij documenteert zich over de kritische bewegingen, maar ook over de zorgwekkende samenzweringstheorieën die een beetje overal opduiken.

Ondertussen worden de twee dochters van Paulo en Maria, Catherine en Joana Demeester geboren. De zusters zijn in de hele academische wereld gekend als de grondlegsters van de

ignarometrische analyse in de sociologie.

09 — De Mathetiek Era

Dit deel gaat vooral over drie vrouwen. Joana en Catherine spelen de hoofdrol. In de tweede helft van het boek volgen we Greta Campos.

De eerste hoofdstukken zijn geschreven op basis van de correspondentie tussen Paulo en John en tussen John en zijn kleindochters Catherine en Joana.
John overlijdt in 120.15. Na zijn dood reist Paulo vrij regelmatig naar Oostende. Hij maakt gebruik van die reizen om zijn ideeën bij te werken in verband met educatieve paradigma's. Leren en machtsgebruik zijn centrale thema's.
Paulo heeft vrij lange, eerder filosofische gesprekken, met zijn twee dochters.
Ondertussen volgt hij aandachtig Joana's onderzoekswerk rond communicatie (in de brede zin van het woord) als interactief instrument voor dialogiserend leren.
Met Catherine heeft hij het hoofdzakelijk over biodiversiteit, de evolutie van de mens en de wijze waarop geschiedenis wordt geschreven.

Paulo stelt Hypolite d'Ailleurs voor aan zijn dochters. Hij wordt een een huisvriend, net zoals Steven Bird. Hypolite neem een erg kritische houding aan, zowel waar het over het witwassen van de kapitalistische actie gaat, als ten overstaande van de zogenaamde alternatieve bewegingen die simpele technologie voorstellen voor die delen van de wereldbevolking

die nog niet over technologie beschikken, maar zich niet inzetten voor een globale en voor de planeet houdbare technologie en dus het onevenwicht in stand houden, zo niet verhogen.
Met Hypolite opent er zich ook een eerder filosofische discussie over de betekenis van de Culturele Ruimte, voorlopige ruimte, tussenruimte en de concepten integratie, inclusie en insertie.

Na de plotse dood van Maria in 120.19, besteedt Paulo zijn aandacht aan de kleinzoons Alexandre en Francisco en de kleindochter Greta, die geboren worden tussen 120.18 en 120.20. Hij volgt ook van meer nabij het werk van zijn dochters.
De onderzoeksprojecten van Joana bestrijken vooral communicatie en lerende interactie. Ze werkt rond communicatie tussen horenden en niet-horenden. De meeste projecten van haar onderzoekswerk realiseert ze in samenwerking met Ester Langlauf, haar goede vriendin sinds haar studententijd. Haar zus Catherine en haar nicht Greta informeren zich geregeld over haar onderzoekswerk.
Catherine werkt in verschillende projecten die verbonden zijn met projecten voor menselijke ontwikkeling. Ze heeft regelmatig contact met Steven Bird sinds ze in London woont. De discussies met Steven helpen de zusters Demeester om zich een opinie te vormen over artificieel karakter van aardrijkskundige en andere grenzen.
Catherine en Joana begrijpen al snel dat het ignarometrisch raamkader in de familie een goed instrument is om de door hen geobserveerde fenomenen te analyseren. Als deskundigen in het fenomenologisch onderzoek in verschillende takken van de

menselijke wetenschappen, integreren ze hoe langer hoe meer dit raamkader in successieve publicaties.

Enkele jaren voor zijn dood leert Paulo Catarina kennen, een jonge onderzoekster die kinderliteratuur analyseert en informatie verzamelt over wat ze bestempelt als intelligente kinderliteratuur. Daar bedoelt ze kinderboeken mee die de kinderen aanmoedigen bij hun vragen en nieuwsgierigheid voor alles wat te maken heeft met kennis en wetenschap. Ze is geboeid door het idee van een kinderbibliotheek in verschillende talen. Catarina werkt vrij dikwijls samen met Paulo en later met Alexandre N'Kondo en Greta.
Gedurende dezelfde periode praat Paulo vaak met de partners van zijn dochters, waarbij economie, pluralisme, menselijke conditie en de paradox van de utopieën onderwerpen van gesprek zijn.

In de jaren 10 en 20 van het honderd twintigste hectojaar lijkt het alsof er iets veranderd in de wijze waarop globaal met kennis en wetenschap wordt omgegaan. Nadat het schoolideaal gedurende anderhalf hectojaar werd overschaduwd door de steeds meer toenemende uitsluitingsmechanismen waarmee de opkomende bourgeoisie zichzelf wilde beschermen, is een groeiende invloed zichtbaar van de kritische pedagogie, de institutionele antropogogie en de vernieuwde aandacht voor de lerende mens op de reorganisatie van het verplichte onderwijs.
Een meer globaal delen van kennis en wetenschap heeft grotere bewustwording als gevolg. Hoe langer hoe meer mensen begrijpen dat de mensheid een gevaarlijke druk

uitoefent op de algemene leefbaarheid op hele planeet. Deze druk wordt in specifieke ecosystemen echt dramatisch. Hoewel ze voorspelbaar waren, komen de steeds vakere plagen agressieve virussen en bacteriën die het vooral op de menssoort hebben gemunt, toch als een verrassing.
Het kleine deel van de bevolking, dat haar macht verankerd weet in haar financiële slagkracht, voelt zich bedreigd.
De fantasie van het eeuwige leven en het overdreven individualisme als gevolg van de maatschappijorganisatie gebaseerd op consumptie, productie en geld, brengt de kleine rijkste bevolkingsgroep ertoe later een ruimtestad voor geprivilegieerden te laten bouwen waaraan ze de naam Elysium geven. Ze inspireren zich hiervoor bij een vrij gekend *science fiction*-werk.
Ondertussen is het eerste gevolg van de panische angst van de machthebbers dat een virus hun hoop op eeuwig leven vernietigd is dat een steeds groter deel van bevolking permanent reisverbod krijgt. Ook de belasting op consumptieproducten, waaronder vliegtuigreizen, wordt steeds hoger.
De gezusters Demeester en haar vrienden volgen met stijgende bezorgdheid de snelle ontwikkeling van totalitaire regimes vanaf de jaren 40 van het honderd twintigste hectojaar. Die trend betekent het einde van de korte terugkeer van het tijdperk van lerende mensen en het begin van een nieuwe periode van alles vernietigende arrogantie, ignorante arrogantie en arrogante ignorantie.

Greta is 20 jaar wanneer haar grootvader sterft. Ze besluit enkele tijd in zijn huis te gaan wonen. Ze vindt er al snel het

boek van Song-Hee Lee waarin deze onderzoekster een sociologische en biologische analyse maakt van de betekenis van de interactie tussen grootouders en kleinkinderen. Greta's interesse maakt dat ze een meer systematisch overzicht wil krijgen over het nalatenschap van haar grootvader. Joana is enthousiast en helpt Greta waar ze kan.

Gedurende die periode heeft Greta ook lange gesprekken met de broers N'Kondo, die beiden voor een artistieke loopbaan kozen. Dat was wel een gelukje voor ons. Dank zij de technische kennis van één van hen, was het niet alleen mogelijk een groot deel van de geschreven en gedrukte documenten te recupereren, maar ook behoorlijk wat digitaal bewaarde documenten, inclusief een beeldarchief met foto's en korte filmpjes in vrij goede staat, ondanks de electromagnetische en pneumatische hameraanvallen tijdens het hoogtepunt van de vernielingen veroorzaakt door de *Counter Measure for Culture and Library Clans (Cou-Clib-Clans)*. Paulo's oudste kleinzoon, Alexandre herinnert zich vrij goed de dagen die hij regelmatig bij Paulo thuis doorbracht en schenkt Greta alle 'imaginaire brieven' die Paulo hem schreef. Hij overloopt de boeken in de bibliotheek, net zoals hij dat als kleine jongen deed, en herleeft momenten van toen een deel van de bibliotheek zijn slaaphoek was. Ook de kinderboeken roepen vele herinneringen op.
Het boekje "*The Library Tales*" dat Greta kort daarna publiceert, is het eerste resultaat van haar archivaris-werk en bevat verhaaltjes van Paulo voor zijn kleinkinderen. Als inspiratie dienen een aantal losse teksten die Paulo in een map bewaarde onder de titel "*Bibliotheeksprookjes en -spraakjes*". Zelf werkte hij

er nooit aan verder.
Alexandre had een vrij sterke band met Paulo en met de door hem vertelde verhaaltjes. Van zijn andere grootvader erft hij de gave voor het schrijven van novelles. Hij schrijft ook enkele toneelstukken, waar zijn broer de muziek voor schrijft.
Francisco schrijft muziek voor theater en film. Hij werkt ook aan een kosmopoliete aanpak van de symfonische muziek, door in het symfonisch orkest volksinstrumenten op te nemen uit verschillende continenten.

Tussen de brieven, vindt Greta de correspondentie met Cathy en Anne. Cathy is een jeugdvriendin van Paulo. Ze liepen samen enkele jaren van de lagere school door. Ze verloren elkaar uit het oog, maar vonden elkaar jaren later terug.
Ze waren verbonden door de natuurstudiegroep waar beiden deel van uitmaakten. Cathy bewaarde hun avonturen in een soort dagboek. Enkele van die notities, samen met de inhoud van enkele brieven geven gestalte aan het boekje *Mensenbeesten.*
Een andere verzameling brieven belichten de correspondentie met Marta Lacour, en gaan over pedagogie en psychologie. Dank zij die brieven hebben we meer inzicht in de institutionele pedagogie, in Paulo’s interesse voor schrijvers uit *zone 3* zoals Sepulveda en Pablo Neruda, alsook zijn korte deelname in een revolutionaire politieke drukkingsgroep.

Dit boek eindigt met de geboorte van Greta’s biologische zoon, Sergio. Voor zover we weten heeft Greta nooit de identiteit van Sergio’s vader bekend gemaakt..

10 — Arrogantie en Ignorantie

Net zoals haar ouders, is Greta Campos erg milieubewust. Zoals uit voorgaand boek duidelijk zal worden, was ze behoorlijk opgetogen over de correspondentie tussen grootvader Paulo en diens jeugdvriendin Cathy Braydune, met episodes uit hun acties ter bescherming van het milieu. Greta maakt de link tussen de acties van de generatie adolescenten tussen die van haar ouders en die van haar grootouders. Beide generaties maakten zich bezorgd om de klimaatsveranderingen en hadden als mikpunt de arrogantie van de toenmalige machthebbers.

Greta heeft de bibliotheek van haar grootvader omgebouwd tot een publiek toegankelijk documentatie-centrum waar ook zijn teksten in zijn opgenomen. Alexandre beheert het centrum en organiseert er voorstellingen en kamerorkest concerten voor een klein publiek. Later verbergen Greta en Alexandre alles in een ondergrondse ruimte onder Paulo's huis, die ze stukje bij beetje voorbereidden naarmate de Boekverbranders van de *Cou-Clib-Clans* actiever worden.

De lobby's van de financiële machthebbers beginnen met succes hun contrareformatie tegen het universeel ter beschikking stellen van alle kennis en wetenschap. Ze bewerken de steeds meer aan hen onderworpen staatsleiders via een sociaal communicatie netwerk dat nu volledig afhangt van private financiering. Met zorg gekozen en attente opiniemakers spelen handig in op intimidaties en mystificaties.
Wie nog niet zo lang geleden de sociale ladder opklom, kapitaal

vergaarde en hierdoor een hoger waardenummer kreeg in de schaal van Bloomberg (een logaritmische schaal uitgevonden door de analist Bloomberg uit het honderd twintigste hectojaar, die de mensen een waardenummer gaf van -2 tot 11, in functie van de persoonlijke rijkdom) wil ten alle koste verhinderen dat anderen hetzelfde doen. De rijksten zijn er zich uiteraard van bewust dat hun hegemonie steunt op de schuldenlast en de verarming van de rest van de bevolking.
Veel analisten, waaronder ook de zusters Demeester, voorzagen de verpletterende kracht van de "*downsizing*" van de middenklasse. Hierdoor verheffen de rijken zich tot hele rijken en worden de armen steeds armer. Maar er zijn nog andere gevolgen. Het samenbrengen van de arme bevolking in grote stedelijke centra en de voortdurende angst van de bevoorrechte klasse hebben duidelijke compounds en ghetto-vorming als gevolg. In de jaren 60 van het honderd twintigste hectojaar worden de stedelijke agglomeraties omgeturnd tot Mega-steden. De latente agressiviteit slaat om in een constante stadsguerrilla. Megapple (heel het gebied dat ondermeer het voormalige New York en Boston omvat) is door de ongekende agressiviteit wellicht in het collectief geheugen als meest bekende voorbeeld blijven hangen. Ons verhaal speelt zich in deze fase hoofdzakelijk af in Megaludein, Megalissipo en Megabelgium af.

Steven Bird sterft in 120.71. Vanaf die periode zijn er vele referenties over de voortdurende herorganisatie van grote agglomeraties en staten met versterkte grenzen. Die snelle herorganisaties zijn het werk van de kleine wereldnomenclatuur die 95% van de totale rijkdom bezit en er zich gaandeweg van

bewust wordt dat ze een niet langer houdbare explosieve situatie gecreëerd heeft.

Intellectuelen en academici scharen zich grosso modo rond drie specifieke denklijnen:

- Concentratie van de rijkdom is essentieel om de consumptie gebaseerd op krediet in stand te houden. Dit komt globaal gezien ook de armen ten goede. Het financieel filantropische werk van persoonsgebonden stichtingen verspreidt deze zienswijze, reden waarom aan deze stichtingen meer publieke aandacht moet worden gegeven (Type 1 economisch Kapitalistische maatschappij);
- Concentratie van de rijkdom is voor de planeet een catastrofe. Om de markteconomie blijvend te laten werken, moeten projecten ontwikkeld worden die zich steunen op het Gewaarborgd Basis Inkomen. Dit vermindert lokale en globale agressieve manifestaties en geeft iedereen betere overlevingskansen. Het inkomstenverschil moet blijven bestaan, om de illusie van mobiliteit te behouden. (Type 2 economisch door Bregman gemodereerde maatschappij);
- Geld is het probleem. Een pluralistische en billijke wereld met algemeen welzijn kan niet zolang het geld blijft circuleren. De wereldbevolking staart zich blind op het verzamelen van abstracte waarden uitgedrukt in cijfers en getallen. Dit heeft als neveneffect dat de machtsverhoudingen tot absurde toestanden van onderdrukker en onderdrukten evolueren. Deze toestanden betekenen voor de arme bevolking de terugkeer naar het statuut van lijfeigene. De Bregman-voorstellen moeten evolueren naar een maatschappij zonder

geld (Type 3 Illich 'convivial' maatschappij).

Sociologen en economisten werken samen, zich deels bedienend van de ignarometrische sociologische analyse, om verschillende scenario's uit te tekenen. Joana en Catherine worden regelmatig uitgenodigd om mee te werken. Ze krijgen in verschillende onafhankelijke nog werkende universiteiten een *Honoris Causa* aangeboden omwille van hun sociologisch ignarometrisch analyse-model. In 120.71 publiceren ze het raam-kader 95/121.

Catherine's kleinzoon, Sergio, articuleert het ignarometrisch raamkader met de institutionele antropogogie. Hiermee kan hij aantonen waarom het accent moet blijven liggen op een publiek onderwijssysteem dat de lerende mens ondersteunt. De jonge onderzoekster Inês Legendre is hierbij zijn partner. Inês heeft Joana en Catherine leren kennen in het kader van Joana's onderzoekswerk rond communicatie. Inês denkt dat ze het ignarometrische raamkader van Joana en Catherine kan gebruiken om aan te tonen hoe de machthebbers zelf de desinformatie en samenzweringstheorieën gebruiken om hun heerschappij op te leggen in de *twintigste en eenentwintigste eeuw AD*.
Al snel zijn Sergio en Inês ook levenspartners.

Gedurende geruime tijd werkten wetenschappers met wereldfaam zonder dat ze het zelf beseften of zonder er de reeële dimensie van te onderkennen voor het Elysium-project. Het gaat om een verbeterde versie van het scenario van een sf-film waarbij families met zeer grote vermogens, samen met iets

minder rijke families van hun keuze de planeet Aarde verlaten, om in een gesloten luxe-omgeving in de Ruimte te gaan leven. Zoals we ondertussen weten, leidde, ironisch genoeg, het goed getekende illusie-netwerk van de egoïstische geld-nomenclatuur zelf tot een economische catastrofe zonder weerga met de verdwijning van het geld als gevolg.

De Megasteden zijn doorgaans bestuurd door minderwaardige politieke oligarchieën. Die hebben als belangrijkste opdracht de middenklasse in onwetendheid te houden en zo te vermijden dat wie niet tot de middenklasse evolueerde dat vooralsnog doet. Digitale netwerken en platforms worden stelselmatig afgebouwd om veiligheidsredenen. Een derde van de wereldbevolking heeft in 120.70 nog steeds geen toegang tot het digitale netwerk en zal dat ook nooit krijgen. Wie wel al toegang had, ziet transmissiesnelheden snel verlagen. De verbindingen tussen verschillende Megasteden worden hoe langer hoe minder toegelaten.

De bevolking wordt een verzameling van kleine, verplicht op zichzelf aangewezen gemeenschappen. Aan de arrogantie die de ignorantie van anderen ***bewerkstelligt*** voegt zich zodoende de eigen arrogantie die door de ignorantie ***wordt bewerkstelligd***. Leerkrachten en leerlingen hebben enkel gecontroleerd digitaal contact met elkaar. In de administratieve zone van Megalissipo zijn dat vanaf 120.69 de scholen zijn voor onbepaalde tijd gesloten. De toegelaten scholing bestaat uit op afstand georganiseerde instructie. Die is niet meer verplicht en wordt verzorgd door gecontroleerde instituties.

In alle Megasteden groeit de onverdraagzaamheid. Die onverdraagzaamheid wordt zelfs soms discreet, soms openlijk aangemoedigd tegenover academici en intellectuelen. De Bloomkampse contra-informatie baseert zich hoofdzakelijk op samenzweringstheorieën en steekt een beschuldigende vinger uit naar de bibliotheken. Tegen de stroming in, herschapen Greta Campos en Alexandre N'Kondo de bibliotheek Paulo Demeester van een publieke ruimte tot een clandestiene ontmoetingsplaats. Ze doen dat om het hoofd te bieden aan de steeds veelvuldiger bedreigingen en hebben *Het Kerkhof van de Vergeten Boeken* uit het oude Barcelona en de clandestiene Zafonis-groepen als inspiratiebron.

De steeds meer elitaire scheiding tussen de nomenclatuur die zichzelf vorstelijk rechten toekent en de rest van de bevolking, maakt dat de intellectuelen van de derde denklijn besluiten hun kinderen half-clandestien zelf op te voeden in coöpererende leergroepen.

In die tijd wordt Fernanda Mestre geboren. Fernanda en de andere kinderen van het gezin isoleren zich met hun ouders en diens vrienden in hun studies. Inês helpt haar vier kinderen hoofdzakelijk op het gebied van wiskunde en wetenschappen. Alle vier maken al snel deel uit van andere coöperatieve leergroepen. Greta, Alexandre, Francisco, Sergio en Inês dragen met hun kennis vrijwillig bij in die leergroepen. Dit heeft als gevolg dat ze zich hoe langer hoe meer thuisvoelen in de wereld van semi-clandestiene initiatieven gebaseerd op pluralistische uitwisseling van ideeën.

Zowel wie de macht heeft, als wie die niet heeft, wantrouwt deze en gelijkaardige families, omwille van hun manier van doen. Dat wantrouwen wordt steeds opener getoond. De harde kritiek op wat intellectuelen voorstellen en de blijvende oppositie praktijken van Sergio en Inês hebben als gevolg dat drie van hun vier kinderen van hen vervreemden. Enkel Fernanda blijft haar ouders steunen in hun strijd tegen ignorantie en arrogantie. De twee zonen gedragen zich uitgesproken vijandig, terwijl Fernanda's tweelingzus zich onverschillig opstelt. Er is ons tot heden niet erg veel van het werk van Sergio en Inês bekend. We kunnen ons een gedeeltelijk beeld vormen van hun vorm van denken, dank zij twee korte essays die bewaard bleven in *Paradijs der Boeken,* waarschijnlijk door Fernanda gered. Een andere mogelijkheid is dat een student van Sergio of Inês de teksten herschreef na de gememoriseerde originelen mee genomen te hebben naar het Paradijs.

Fernanda groeit op in een wereld die vijandig staat tegenover wetenschap en intellectuelen, en de arrogantie wordt alsmaar maar groter. De rijke machthebbende kaste wil enkel horen en lezen over wat haar onmiddellijk nuttig is en legt elke vorm van onderzoek zonder onmiddellijk profijt stil.
Ondertussen volgen we de niet te stuiten opgang van Fernanda Mestre, ondanks het bestaande wantrouwen tegenover haar familie en haarzelf. De tak van de wiskunde, die ze bijna op eigen houtje ontwikkelt, verandert op revolutionaire wijze de manier waarop kan worden gewerkt met de fysieke limieten die de massa-wetten opleggen en dat zal ruimtevaart gemakkelijker

maken. Ze is zó briljant dat ze op 19-jarige leeftijd uitgenodigd wordt om samen te werken met een groep wiskundigen die de ultrasnelle verplaatsingen leren begrijpen, die bij korte afstanden steunen op de klassieke fysica, en bij lange afstanden op de quantum fysica.
Fernanda wint de Fields medaille als ze 25 is. Hierdoor neemt ze voor altijd haar plaats in als wiskundige autoriteit.

Het *Elysium*-project heeft zich nu definitief ingenesteld in het hoofd van de multimiljonairs. Het chronisch gebrek aan nieuwe medicamenten voor de opeenvolgende golven kwaadaardige virussen versnellen het proces. De Bloomberg-top met waardenummer 10 en 11 reageert uit angst en omwille van haar vurig verlangen naar het eeuwige leven. Ze nodigt andere gefortuneerden uit om in het project in te stappen. Dit is dus het laatste grote Contra-reformatie project, gebaseerd op systematische contra-informatie van de pers die volledig door de geldmagnaten gecontroleerd is.

Op het einde van dit boek volgen we de pogingen van Greta en Alexandre om de Paulo Demeester Bibliotheek te behoeden voor de steeds drastischer aanvallen van ignoranten, door de oligarchen georganiseerd in door hen gefinancierde boek verbrandende anti-cultuur Clans. We hebben het uiteraard over locale groepen van de toen gevreesde *Counter Measure for Culture and Library Clan* of *Cou-Clib-Clans* die in alle Megasteden opdoken en volledige archieven en bibliotheken verbrandden.

11 — Het Paradijs der Boeken

Vier jaar na de uitreiking van de Fields medaille, is de nu 29-jarige Fernanda Mestre overtuigd dat haar werk gebruikt wordt om *Elysium* mogelijk te maken.
Haar ontmoeting met Victor Hunt III, zou van doorslaggevende betekenis zijn voor haar volgende stap. (Voor een uitgebreide biografie over Victor Hunt en gedetailleerde informatie over de Ganymediërs raden we aan James Patrick Hogan te lezen. In ons verhaal is vooral sprake van ontmoetingen met een eventuele kleinzoon en achterkleinzoon van Victor Hunt). De alom gekende ontdekkingsreiziger en onderzoeker legde uit dat ondanks de concentratie van wetenschappers in functie van de bouw van *Elysium* voor de allerrijksten, de planeet Aarde nog andere interessante plaatsen biedt voor intellectuelen. Die plaatsten zijn zo goed afgeschermd van de arrogante ignorantie van armen en rijken dat wie in de Megasteden woont er slechts moeizaam informatie over kan krijgen. En toch besluit een groeiend aantal pluralistische humanisten zich van de Megasteden te verwijderen. Ze houden enkel contact met wie zich op een maanbasis verschuilt. Dit maakt plaatsen mogelijk zoals *Paradijs der Boeken*, ver uit het zicht van de *Cou-Clib-Clan* en de Bloomkampers die beetje bij beetje Elysianen worden.
Fernanda verzaakt aan voordelen en extraatjes die erkende academici te beurt vallen en keert definitief naar Megalissipo terug.

Vanaf dat ogenblik, volgen we de avonturen van Fernanda en haar partner Gonçalo Lehrman, alsook haar ouders Sergio en

Inês. Hun wens is om van de arrogante wereld naar de rustgevende wereld over te stappen. Ze willen *Paradijs der Boeken* bereiken. Van contacten weten ze dat het grootste deel van de *Wandelende Boeken* en Documentenbewaarders van *Zone 1* en *Zone 2* zich daar verschuilen. Om de aankomende teksten en boeken terug op te tekenen gebruikt de gemeenschap enkel locale elektronische apparatuur, zonder connectie-signalen die haar zouden kunnen verraden.

De twee zonen van Sergio en Inês, die reeds afstand genomen hadden van hun ouders' ideeën, emigreren het luxe-compound van Euro-Brussel zonder hun ouders ooit terug te zien. Sergio heeft het steeds moeilijker om op te komen tegen de isolerende schema's, opgezet door steeds meer arrogante machthebbers met de bedoeling de vrije circulatie van ideeën te verhinderen.
Bij haar terugkomst in Megalissipo, ontfermt Fernanda zich over haar ouders. Ze kan hen echter niet overtuigen om voor vrijwillige verbanning te kiezen. Ze roept de hulp in van haar grootmoeder Greta. Inês is daarop al snel overtuigd, maar Sergio weigert met de groep, Greta incluis, te vertrekken. Die laatste had al voordien besloten het avontuur te wagen en de families N'Kondo te vergezellen.
De rest van de familie is nog maar net vertrokken wanneer Sergio er zich van bewust wordt dat de controleurs in dienst van de Oligarchie van Megalissipo hem op het spoor zijn. Hij is eindelijk overtuigd dat er echt gevaar dreigt en vlucht ook. Hij doet hij beroep op het clandestien *GNet-Z* netwerk. Sergio verblijft een tijdje in niemandsland waarna hij, jaren na de anderen *Paradijs der Boeken* bereikt. Hij komt er in 121.06 aan

één jaar na het overlijden van zijn moeder. Hij ziet er ook voor de eerste maal zijn kleindochter Emmy, die reeds vijf jaar oud is. Sergio en Inês brengen de rest van hun leven door in *Paradijs der Boeken*.

Greta brengt nog vier jaar door in *Paradijs der Boeken*. Ze bereidde er samen met Inês Legendre de opvoeding van haar achterkleinkind Emmy voor. Beide vrouwen verbeteren de vorm van educatieve interactie die ze reeds begonnen waren met Jacobus, Emmy's oudere broer.

Gaandeweg wordt *Paradijs* een grote nederzetting voor de verdere ontwikkeling van niet-oorlogszuchtige wetenschap. Slechts vanaf 121.25 is er opnieuw een vaste verbinding met de buitenwereld, gebruik makende van de drie clandestiene transmissiesatellieten van de GNet-Z groepen. Die satellieten verbergen zich nog steeds achter de satellieten van een Bloomberg-project dat *Elysium* ondersteunt. Er is nu regelmatig contact met de gelijkaardige wijkplaats *Laatste Roos in Woestijngebied* in *Zone 3* en *Schitterende Parel* op een eilandengroep tussen *Zone 2* en *Zone 5*.

Met haar uitgebreide vriendenkring, beïnvloedt Fernanda het heropstarten van op dialoog gebaseerde onderwijsprojecten, nu het aantal in *Paradijs* geboren kinderen snel toeneemt. Ze sluit aan bij een groep ouders en wetenschappers die voorstellen om de kinderen van *Paradijs der Boeken* te stimuleren tot een pluralistische, empathische wijze van denken en handelen. Daarbij is grote aandacht voor technische en natuurkundige kennis, zonder proza en poëzie uit het oog te verliezen. Deze

groep legt hiermee twee door de gemeenschap voorgestelde ideeën ter uitvoering: alle kennis beschikbaar voor iedereen en symbiose tussen natuurlijke en artificiële geheugens. Hoewel de oude pansofische gedachte van Comenius heel wat dogmatische beperkingen inhield waar het de oorsprong van de wereld en de kosmos betreft, is de stelling alle kennis toegankelijk te maken voor iedereen een belangrijk principe voor een pluralistische samenleving. Anderzijds is het niet meer mogelijk voor een menselijk wezen om over alles een diepgaande kennis te bezitten, dus is het idee van elektronische hulpbreinen een conditie en geen obstakel voor een plurale wereld.
Deze noodzaak tot gebruik van, maar ook tot controle over robotica en automatisering, zal Fernanda blijven oriënteren voor haar bijdragen aan het onderzoekswerk.

Emmy Lehrman wordt in 121.01 in *Paradijs der Boeken* geboren en behoort tot de eerste generatie kinderen van *Paradijs*. Ze wordt deels door haar ouders onderwezen, maar ze krijgt ook ondersteuning van ouders van andere kinderen, die net als haar eigen ouders, kennis-overdracht niet gelijkstellen aan het reciteren van boeken. Zoals we weten uit de recente geschiedenis heeft Emmy een cruciale rol gespeeld bij het organiseren van de Aardse gemeenschappen vanaf de Heropbouw in 121.45. Daarover meer in het volgende deel.

We besteden hier ook wat aandacht aan de bijgewerkte versie van de maatschappelijke interpretatie gebaseerd op het ignarometrische raamkader. Die is van de hand van Sergio Mestre en dateert van 121.27. Later werd het gebruikt door Emmy en de denkgroepen waar ze deel van uitmaakte. Een

verdere actualisering zal helpen om ideeën over maatschappij en gemeenschapsorganisatie samen te brengen in *Paradijs der Boeken*, *Laatste Roos in Woestijngebied* en in *Schitterende Parel*. Ondertussen geven groeiende gemeenschappen tussen 120.95 en 121.30 steeds meer vorm aan *Paradijs, Laatste Roos* en *Parel*. De huizen van hoogstens één verdieping, in goed georganiseerde straten, gebruiken weinig energie. Het basisidee van de drie gemeenschappen is om de *Wandelende Boeken* en de Documentenbewaarders of -houders in logische groepen te organiseren. Er bestaat geen enkele verplichting om zich te vestigen in de kenniszone die overeenkomt met de persoonlijke kennis, maar nieuwkomers worden wel aangeraden contact te zoeken met Wandelende Boeken en -houders die bij hun bijdrage aanleunden. Na 121.25 wordt alle bewaarde en nieuw geproduceerde kennis, literatuur en kunst op verschillende media gezet, in de drie gemeenschappen die zich blijven beschermen tegen *Cou-Clib-Clans* en *Elysianen*.

In 121.20 gaan Emmy Lehrman en Malcolm Auctor samenwonen. Malcolm maakt deel uit van de sociologische cirkel Paulo Freire. Vanaf 121.30 nemen Emmy en Malcolm deel aan de opzet van een belangrijk ondersteunend programma voor de samenwerking met de Ignoranten.
Lev wordt geboren in 121.27. In die periode krijgt Malcolm informatie over Ignoranten die buiten *Paradijs* verblijven en dichterbij komen. We weten dat de eerste contacten alles behalve gemakkelijk waren. Jarenlange desinformatie en het doen verdwijnen van onderwijs zorgden ervoor dat nieuwe mythevorming en pseudo-wetenschappen een hoge vlucht

namen. De angst voor het niet gekende werd, net zoals ook vroeger in de geschiedenis gebeurde, opnieuw bedwongen met behulp van feeën, goden en magische formules.

Twee natuurlijke fenomenen hadden een grote impact op wat we tegenwoordig aangeven met de term Heropbouw: een eenvoudige eclips en een ongewoon sterke tectonische en vulkanische activiteit.
De astronomen hadden reeds lang de volledige zonsverduistering voorzien in *Zone 2,* op 7 Sedmomehns 121.35. Die was zichtbaar in 11 begrensde gebieden van het oude Europa. De eclips geeft aanleiding tot alle klassieke angstverschijnselen van een steeds meer onwetende en arme bevolking. Het is ook de onrechtstreekse aanleiding voor het verder verkwijnen van een reeds sterk verzwakt financieel systeem gebaseerd op commerciële uitwisselingen. De nog op Aarde overblijvende waardevolle objecten worden gehamsterd en verdwenen gaandeweg in een ruileconomie zonder toekomst.
Anderhalf jaar na de eclips start een hevige tectonische activiteit. Die is wel verwacht, maar zoals steeds met dit soort fenomenen, kon geen precieze datum naar voren geschoven worden. Dat is koren op de molen van de mystici die het einde van de wereld al predikten bij de zonsverduistering. Een kettingreactie van drie vulkanische uitbarstingen op twee tectonische sleuven zorgen voor een vulkanische winter met een plotse langdurige koudegolf boven en onder de keerkringen. De combinatie van aardbevingen met het neervallen van grote hoeveelheden vulkanische as verandert zelfs enigszins de fysionomie van een deel van het noordelijk halfrond.

De onwetende mystici claimen dat het om het begin van het voorspelde *Nieuwe Pangaea* ging, en vergeten daarbij dat ze ongeveer 250 miljoen jaar op de gebeurtenissen vooruit lopen…

In 121.39 wordt het duidelijk dat de vulkanische winter waaraan de planeet onderhevig is zou kunnen verplichten tot tijdelijke massale migraties. De planeet schijnt onderworpen te zijn aan een donkere periode die kan vergeleken worden met de 75.000 jaar oude Toba-explosie. Men voorziet nieuwe opvangplaatsen in de tropen — dus dichter bij *Paradijs der Boeken, Laatste Roos in Woestijngebied* en *Schitterende Parel* — maar ook buiten de aarde. Elysium houdt uiteraard de poorten stevig gesloten. De basissen op de maan zijn een mogelijkheid. De families Auctor en Lector maken deel uit van een groep die zich bijna vijf jaar lang op de maan vestigt. Hoe deze families die periode persoonlijk beleefden, wordt ons verteld door Lev Auctor aan zijn kleindochters in boek 12.

De drie Oorden en de maan basissen verenigen hun krachten om de verschrikte en ontredderde Ignoranten naar bewoonbare zones te brengen, op de planeet en erbuiten. Emmy Lehrman en Malcolm Auctor maken deel uit van de nieuwe opkomende groep antropogogen. Deze groep leert, doorheen dialogiserende interactie en begeleiding, hoe ze Ignoranten met hernieuwde zin om te leren het best kunnen ondersteunen.
Toch is het niet mogelijk om te vermijden dat in die moeilijke periode nogmaals iets meer dan de helft van de menselijke wereldbevolking komt te verdwijnen.

12 — De Heropbouw van de wereld

In dit boek speelt Emmy Lehrman de hoofdrol. Haar werk en denken zijn van groot belang geweest voor de verwezenlijking van de gemeenschapsmaatschappij zoals we onze samenleving vandaag kennen.

In 121.45 komen Emmy en Malcolm definitief terug naar de Aarde na een verblijf op de Maan te hebben sinds eind 121.39. De familie verkoos voor de Maan op aanraden van Fernanda en als gevolg van een aantal kort op elkaar volgende aardbevingen en vulkaanuitbarstingen die delen van de planeet voor langere tijd onbewoonbaar maakten.
Emmy is professor en onderzoekster in leergemeenschappen. Ze maakte deel uit van de *denkgroep Samenbrengers van Individuele Keuzes* (afgekort ***SamIK***) die ze mee stichtte. De groep formuleert voor de eerste maal het concept van het ons bekende *Dynamisch Collectief Maatschappij Project*. In die periode verzamelt *SamIK*, alles wat een uitgebreid aantal faciliterende denkers gaat opnemen bij de overlevenden en dat vanaf 121.45. De op geld gebaseerde economie is volledig verdwenen en dat geeft *SamIK* de mogelijkheid om uit alle hoorzittingen een voorstel te distilleren voor een maatschappij zonder geld. Vanaf 121.54 blijkt de duurzaamheid van dit project gewaarborgd na de verdere uitwerking die eraan gegeven werd door de overlevende bevolkingsgroepen. Het hele project wordt nog steviger wanneer eender welk segregatie concept als inhoudsloos wordt bestempeld. Daartoe draagt de ervaring bij van het opdelen van mensen in hokjes, door *Elysium* tot het

uiterste doorgedreven. Dit laatste wordt fysisch ontmanteld en uit het beschikbaar bouwmateriaal werden verschillende ruimteschepen geconstrueerd die het zonnestelsel kunnen bestrijken en daarop in tijdelijke leefeenheden konden worden omgebouwd in afwachting van ver doorgevoerde *Terraformatie* op Mars, Ganymedes en Europa.
In de Heropbouw-overgangsperiode werkt Emmy met migrerende populaties. Ook volgt ze op de voet haar zoon Lev, die de naar Mars en Jupiter-manen uitwijkende groepen begeleidt bij het voorbereiden van de volgende generatie.

De afwezigheid van geld en van *Elysium* bevordert al snel meer gemoedelijke relaties zowel tussen mensen als tussen gemeenschappen, wat dan weer het coöperatief delen van goederen nog eenvoudiger maakt. Na het verdwijnen van voornamelijk uit het noordelijk halfrond afkomstige waardespeculanten, is de gebruikswaarde van een voorwerp of gedachte belangrijker dan de symbolische waarde zoals in de vroege geschiedenis van de mensheid.
Bekommerd om fouten uit het verleden te vermijden, beginnen sociologen, economisten en psychologen, te werken met een verbeterd Bregman model. Emmy werkte hier actief aan mee. Het model is echter in zekere zin voorbijgestreefd vooraleer het afgewerkt is. Onze minder globale maar veel duurzamer *Convivialis Civitas-Civitates* bestaande uit een netwerk van gemeenschappen, heeft meer aan dialogiserende dan aan commerciële interactie.

Lev spreekt met zijn kleindochters over de *Plurale*

Gemeenschappelijke Organisatie en de oprichting van de Polipolische Raad. Hij heeft het over de herziene *Ondersteuning van Lerende Kinderen* en hun projecten, maar ook over de *Opvoeding voor Vrijwillige Representatie* en de wijze waarop het tot een overeenkomst kwam waar het de regeling van wederzijdse diensten betreft. Deze en andere belangrijke bestuursinstrumenten, ook wel principes genoemd, vinden hun oorsprong in wat *SamIk* aan wensen en keuzes samenbracht van uit de overlevende gemeenschappen, ze expliciteerde en dan voor bespreking en ratificatie terugstuurde naar diezelfde gemeenschappen.

We kunnen ons een beeld vormen hoe Emmy vooruitziend was, als we ons herinneren hoe ze, meer dan vijftig jaar geleden, waarschuwde voor wat het vrijwillige vertrek van Elysianen die met de aardse gemeenschappen wilden breken als mogelijke dreiging kon inhouden. De recente contacten met de naar Mars uitgeweken bevolking manen tot voorzichtigheid aan. We herkennen Emmy's bedachtzaamheid in de wijze waarop de *SamIk*-voorstellen de duurzaamheid bewerkstelligen van de kosmopolitische ethiek en de empathie die vandaag onze gemeenschappen kenmerken. Het gaat niet meer om richtlijnen voor mededogen, zoals in de oude religies, maar om nieuwe ethische regels en gedragscodes. Hierbij wordt het uitstallen van rijkdom altijd beschouwd als een grove vorm van ondoordachtheid. Machtsexcessen hadden immers vaak een rechtstreeks verband met die soms dwangmatige attitude.
Van bij de start van de Heropbouw, en gedurende de dertig jaren die erop volgen, begeleidt Emmy niet alleen denkgroepen,

leergemeenschappen en lokale productiegroepen, maar dikwijls maakt ze er ook actief deel van uit. Ze draagt bij aan het bewerkstelligen van artisanale productiemodellen voor zeer complexe objecten waaraan dikwijls lange gespecialiseerde studies verbonden zijn. Het is mede dank zij deze collectieve inspanning dat tegenwoordig aan eender welk project kan gedacht worden, zodra er een groep personen bestaat die erin geïnteresseerd is en een groep die de technische capaciteit heeft om het te verwezenlijken. De algemene ethische gedragscode houdt voor elk project een voorafgaande impactstudie in. Deze heeft als doel na te gaan of het project de niet geïnteresseerde mede-equalieden zou kunnen benadelen.

Vandaag beseffen we heel goed de voordelen van de wijze waarop een ethische commissie wordt gevormd. Met de Polipolische Raad leggen de *Convivialis Civitas* de basis voor het *ad-hoc* karakter van elke commissie, die altijd open staat voor al wie er deel van wil uitmaken. Het consolideren van deze manier van denken is, zoals Lev, zoon van Emmy en Malcolm, ons vertelt, ook het gevolg van het invoeren van een identieke werkbasis met kinderen in de basisleergroepen, waar ervaring, onderzoek en kennis elkaar ontmoeten.

Belangrijk is ook dat na de Heropbouw de wereldbevolking stabiliseert op om en bij drie miljard individuen. Vandaag is er een algemene culturele aanvaarding dat de verregaande vernietiging van ecosystemen als gevolg van overbevolking en de daaruit voortvloeiende pandemische ziektes die bepaalde regio's bijna volledig uitroeiden, een soort waarschuwing van de natuur betekende.

Ondertussen verdween, samen met het ziekelijk verlangen naar macht en rijkdom, ook het ziekelijk verlangen naar eeuwig leven. De menselijke soort heeft, denken we, op dit ogenblik een gezondere manier om om te gaan met de collectieve levenscyclus en de daarin passende individuele levenslijn en dood.

Lev Auctor maakt deel uit van de commissie die het einde van *Elysium* behandelt met de ambassadeurs van de ruimtestad. De Elysianen die nog steeds geld en macht lief hebben, zien nu toch in dat ze zelf het systeem uitgehold hadden toen ze na bijna vijftig hectojaren absolute bezitter waren geworden van de ergens in de loop van het zeventigste hectojaar ingevoerde standaard van symbolische waarde, het geld.
Zonder waardeoordelen te vellen, vertelt Lev aan zijn kleindochters enkele episodes uit die periode. Er waren biologisch-technische uitdagingen om de biologische heraanpassing te bewerkstelligen van die Elysianen die naar de Aarde wilden terugkeren om een leefgemeenschap te vervoegen. Dit werd mogelijk via een eerder lang verblijf op de Maan. Maar vertelt ook meer bijzonderheden over de hulp die geboden werd aan wie richting Mars en Jupiter-manen wilde uitwijken.
Meer avontuurlijk aangelegde individuen, maar ook een aantal onverbeterlijke herrieschoppers, begonnen te denken aan verder ruimteonderzoek, vooral nu de wiskunde uit Fernanda's generatie en de ontdekkingen die door Victor Hunt Junior en medewerkers nu binnen brengen, het reizen naar de dichtstbijzijnde lokale groepen van onze melkweg wellicht binnen het bereik van een mensenleven kan brengen.

Alberto wordt in 121.53 geboren en is dus drie jaar jonger dan zijn zus. Sinds zijn kindertijd zijn de leerprojecten van de kinderen ondersteund in dialogiserende interactie met anderen, waarbij andere hulpmiddelen steeds bereikbaar zijn via fysisch of electronisch contact met data-basis en kennis-opslagplaatsen. De leergemeenschap is een socialiseringsruimte, een leerschool voor pluralistische mede-equalieden, een hulpplaats ook om de nieuwsgierigheid van individuele kinderen onder elkaar te stimuleren. De opvoeding en het onderwijs van Alberto is de materialisatie van de *SamIk*-voorstellen. Kosmopolitisme en ethiek gebaseerd op empathie zijn twee van de belangrijkste kenmerken.
Alberto's jeugdjaren situeren zich in de periode dat Bibliopolis tot bloei komt in centraal *Alkebulan*. Met hem zullen de lezers van zijn generatie hun eigen kindertijd herbeleven, toen ze door volwassen opvoeders werden begeleid, onderwijzers in de oorspronkelijke betekenis van het woord.

In 121.90, wordt Lev 63. Dat jaar bevestigt Alberto de ontdekking van het huis waarin Greta Campos de bibliotheek van haar grootvader had georganiseerd. Die bibliotheek van Greta Campos' grootvader ligt naar alle waarschijnlijk onder het puin begraven van de grote Iberische aardbeving in het zuiden van *Zone 2* in 121.39. Honderd jaar na de bibliotheek verborgen werd en 51 jaar na de aardbevingen die de Vulkanische Winter inleidden ontdekt een cultureel antropoloog toevallig de plaats.
Het is uiteraard onmogelijk niet even stil te staan bij Alberto's verhaal met zoveel emotie zo dikwijls aan de familie verteld:

zijn reis naar de ruïnes van het vroegere Megalissipo, de sporen van de tweede dynastie die hij terugvond in de door Greta Campos georganiseerde en verstopte bibliotheek.

Het boek eindigt met de dood van Emmy Lehrman.

13 — De terugkeer van gedrukt papier

Om met het einde te beginnen. Het tweede deel van dit boek fungeert als een soort epiloog. De bibliotheken spelen terug een belangrijke rol in het leven van de mensen. Alberto bestudeert documenten uit particuliere pré-Heropbouw bibliotheken. Tijdens de periode van de arrogantie van de ignorantie waarvan de Boekenverbranders de ultieme expressie waren, werden bijna alle publieke bibliotheken vernietigd.

Zoals we uit het vorige boek weten, nam Alberto Auctor in 121.89 kennis van de lokalisering van een bibliotheek in Megalissipo. Het jaar daarop bevestigde hij dat het wel degelijk om de in 120.90 verborgen bibliotheek van Paulo Demeester ging. Gedurende de twee volgende decennia organiseren Lev, Alberto, en andere geïnteresseerden de vondst om de *Catherine en Joana Demeester Ruimte* van de Centrale Bibliotheek vorm te geven. Op voorstel van Maria en vrienden werkt Alberto daarop de saga van zijn voorouders uit.

Op het ogenblik dat we dit schrijven zijn Bibliopolis, Culturopolis, Perolapolis en Arqueopolis het historisch geheugen van de planeet, maar de verspreiding naar andere *Convivialis Civitas* is aan de gang. Eender wie, eender waar en geïnteresseerd in eender wat, heeft digitale toegang tot alles wat

bestaat, en eender wie kan de editie aanvragen of zelf verzorgen van eender welke facsimile van eender welk document of artefact. De vier *Poleis* stellen zich ter beschikking voor alle kennis en wetenschap en houden die voor iedereen beschikbaar. Hier, zoals op de hele planeet, oversteeg de zin om te creëren de zin om geld te verdienen. Het simpele feit dat de munt verdween zorgde ervoor dat kennis en de wetenschap voor eender wie toegankelijk werd zodra die iemand interesse betoont voor een bepaald onderwerp. Om dezelfde reden hebben mineralen en grondstoffen enkel zin voor wie projecten uitwerkt waarbij ze nodig zijn, zolang die projecten geen ongemak veroorzaken voor wie er niet in geïnteresseerd is.

De bevolking van Bibliopolis beschouwt zichzelf als een gemeenschap van onderzoekers. Elk bericht, elke ontdekking, elk straatgesprek over eender welk onderwerp, wordt onmiddellijk gesitueerd in functie van het nauwkeurig bepalen van wie spreekt. Alle inwoners worden aangemoedigd om er een publieke biografie op na te houden. Dit helpt om na te gaan met welke diepgang iemand over een specifiek onderwerp kan praten. Zo werd co-auteurschap een vanzelfsprekende en banale handelswijze. "*Peer review*" is nooit zo populair geweest als vandaag. "*Peer*" zijn houdt enkel in te kunnen aantonen dat men het besproken object grondig bestudeerd heeft en dat men het falsificatie-principe van Popper aanvaardt. Door het wegvallen van geldelijke interesses, viel ook de verleiding weg om over auteurschap te kibbelen.
De inwoners van Bibliopolis zien blij toe hoe in het huidige hectojaar deze vorm van denken rond wetenschappelijk

onderzoek geleidelijk aanslaat bij andere gemeenschappen. Dit opent de weg naar co-auteurschap op eenvoudige basis, met mensen uit andere delen van de wereld.
Ook het toenemende belang van Arqueopolis laat zich voelen. In het specifiek geval van de *Joana en Catherine Demeester Ruimte*, is er sinds kort een permanent videokanaal met de archeologische sectie die over *Erebúm Zuid* gaat.

De sociologische ignarometrie e de institutionele antropogogie theoretiseren de wijze waarop mensen de interactie, de verschillende manieren om objecten, maar ook menselijke attitudes en werkwijzen bekijken. Dit theoretiseren heeft, op het einde van hectojaar 121 belangrijke consequenties voor het begrip duurzaamheid.
Het is vandaag heel normaal het reizen te zien in functie van een of andere activiteit of onderzoek. Reizen is niet langer een vorm van ontvluchting van de werkelijkheid, omdat er geen werkelijkheid is waarvan iemand voelt te moeten vluchten.
De reis van de 23-jarige Liberty naar Mars is een goed voorbeeld. Die staat in het teken van een project over communicatie in potentieel vijandige omgevingen. Liberty interesseert zich voor de communicatie onder levende wezens. Ze werkt op het gebied van ethologie en artificiële intelligentie. Ze heeft lange afstandscommunicatie bestudeerd zoals de zeezoogdieren gebruiken die aan de menselijke aanvallen op de planeet ontsnapten. Ze onderzoekt ook de betekenis van regionalisme in de menselijke taal.
Liberty heeft enkele revolutionaire ideeën over golven en energietransport uit het honderdtwintigste hectojaar

hernomen. Ze maakt zich een voorstelling van de natuur, die niet gebaseerd is op menselijke zintuigen, maar op energie. Ze wil hiermee aantonen hoe we vastzitten aan de gelimiteerde wijze waarop onze hersenen beelden ontwikkelen van de kosmos. Dat zou een misschien onnodige complexiteit op zich van natuurwetenschappen en toegepaste wiskunde tot gevolg kunnen hebben.

Het jaar 122.08 komt uitgebreid aan bod in de proloog van Alberto. De negentwintigjarige Catherine neemt afscheid van haar neef Wolfgang, die aan een missie naar Jupiter-manen gaat deelnemen. Catherine's gekozen werkveld bestaat in het verzamelen en compileren van data, teksten en inhoud voor wie informatie opzoekt over een bepaald onderwerp. Hierdoor heeft ze zich ontwikkeld tot iemand die met groot gemak de werkelijkheid kan analyseren, zoals die beleefd wordt door wie haar beschrijft.

In de het laatste deel van dit laatste boek onderhoudt Catherine een voortdurende dialoog met de vele mede-equalieden die haar hulp inriepen in verband met de soms erg verschillende onderzoeksvelden waarmee ze in contact komt.

Alberto Auctor is een beetje futurist als hij voorziet dat er ergens in hectojaar 123 misschien een nieuwe fase komt, waarin het nodig zal zijn om de literatuur en de wetenschap van een ander soort *Cou-Clib-Clan* te beschermen.
Het is waar dat men soms praat over de moeilijkheden die afstanden met zich meebrengen en een potentieel gevaarlijke ontwikkeling op Mars. Zowel de Mars- als de Europabewoners

zouden minstens twee generaties nodig hebben om zich biologisch terug aan te passen voor het leven op aarde, wat een plotse terugkeer onwaarschijnlijk maakt. Anderzijds zijn zelfs de groepen die zich liefst afzonderen, toch in regelmatig contact met psychologen en sociologen die graag willen samenwerken om beter de drijfveren te begrijpen die de mensheid bijna tot uitsterving bracht op het einde van het gregoriaanse tijdperk.

Het boek en de saga eindigt met enkele eindcommentaren van Liberty en Catherine. Hierbij maken ze gebruik van hun vader's analyse. Hun ideeën houden verband met de discussie over de nakomelingen van Elysium. In welke mate kan een aardse gemeenschapssamenleving een gezonde niet-destructieve dialoog onderhouden met liefhebbers van macht en geld?

Nota's bij de boekkaften

Toen we plots zagen dat we onze boeken konden 'terug'sturen naar hectojaar 120 (XXI ste eeuw) gebeurden er twee dingen. Het eerste hadden we verwacht, het tweede konden we onmogelijk voorzien.

De lectuur van de saga door iedereen die dat wil heeft geen enkele invloed op de evolutie van de menselijke aanwezigheid op Aarde. De wereld evolueerde dus zoals we het jullie vertellen en de bevolking viel inderdaad terug naar iets meer dan 3 miljard individuen in hectojaar 122. Elysium werd gebouwd eind hectojaar 120, de rijken verlieten de Aarde en op het ogenblik dat we dit schrijven is er van een terugkeer van geld op Aarde nog steeds geen sprake. Verplichte scholing verdween al twee eeuwen na haar ontstaan en daarop namen antropogogen de begeleiding in handen van de grote lust tot leren van klein en groot.

Wij vonden het alleen maar leuk dat we de lezers van jullie tijd ook een voorproefje konden geven van wat zou komen. We vonden het heel fijn dat we een webstek vonden van ene Pascal Paulus ergens verloren in hectojaar 120 die gelijk onze boeken on line zette. Wat we niet konden voorzien was dat een vriend van hem de taak op zich nam om elk boek van een kaft te voorzien, iets waar wij niet aan gedacht hadden, wellicht omdat de terugkeer van het papier nog maar pas begonnen is. We beginnen pas terug het belang in te zien van een goede kaft die een soort samenvatting is van het boek.
We waren dan ook erg opgetogen toen we die kaften

terugvonden die ooit op de ondertussen lang verdwenen webstek stonden. Bovendien kregen we dank zij de nota's van Francisco N'Kondo de correspondentie terug waarin Pascal's vriend Frank voor voor elke kaft een kleine omschrijving geeft. We nemen hieronder in ik-vorm de uitleg van de tekenaar over. Het is misschien een hulp voor wie er aan denkt ook kaften te tekenen in deze periode van terugkeer van gedrukt papier.

Maria Liber
Bibliopolis 122.25

De font.

Ik heb speciaal een font gezocht dat een beetje futuristisch is (want uiteindelijk wordt alles verzameld in een verre toekomst…). Verder zijn de letters niet helemaal gevormd. Omdat een geschiedenis samenstellen vanuit dossiers en archieven altijd *onvolledig* is. Er zitten altijd gaten in het betoog. Het is met andere woorden altijd een verhaal. Met kleine en grote omissies, niet?

Kleine Gids

De kaft voor de Kleine gids. Ik denk dat het meteen duidelijk zal zijn. Uurwerken van alle tijden tot iets 'futuristisch' waar je de tijd op de planeten kunt op aflezen en ook op de manen van Jupiter?

Ik heb bewust kleurpotloden gebruikt om een soort *work in progress* sfeertje te kunnen suggereren. Ik ben heel content van mijn getekende gom. Precies echt hé?

Ik heb ook bewust nog *fouten* getekend en niet één van de

laatste ignarometrische matrixen nagetekend: ook de gids is nog steeds zoekende. We gaan er niet van uit dat alles ophoudt na het boek, hé?

Imprimatur

Ik heb mij gebaseerd op een aspect dat mij bij het lezen onmiddellijk was opgevallen: samenkomen is samen eten klaarmaken. Het is een houding wij zelf ook heel ons leven hebben gehanteerd bij onze producties. Tijdens alle repetities met de bands of de andere producties zorgden we steeds voor een moment om samen te eten. Het enige verschil was, dat het altijd wij waren die ervoor zorgden.
Verder heb ik een soort logo-achtige tekening toegevoegd. Iets dat staat voor *aan elkaar linken*. In het geval van deze groep auteurs zelfs over tijd en ruimte heen (ten slotte gaan ze ook op reis naar de manen van een paar planeten). Over Mars spreken we niet. Ik had al moeite om een rode tomaat er aan toe te voegen. Of je kunt het ook lezen als een appel. Deze logo is wel aangepast op iets wat ik eerder zag. En dat blauw staat uiteraard voor onze *lonely pale blue planet* van Carl Sagan.
Boeken moesten er natuurlijk ook bij komen, omdat het over de geschiedenis gaat.

Een gevaarlijke gedachte

Ik denk dat ik een mooie kaft gemaakt heb voor het tweede boek. Misschien even een korte uitleg.
Een Amsterdamse gevel van de 17e eeuw. Het kon ook Köthen zijn, maar Comenius heeft toch een hele tijd in Amsterdam vertoefd.

Ik heb er twee palen met een ketting voor geplaatst. De metafoor is duidelijk: de protagonisten van dit boek zeggen zelf een paar keer dat ze *opgesloten* zitten in dit systeem dat draait op slaven. Vandaar die ketting.
De Appelboom is nog heel kaal. Met slechts een paar groene blaadjes. Er hangt één appel aan. Die lijkt te zullen vallen. Newton wordt vaak genoemd.
De jongen lijkt die appel wel te willen accepteren. Maar appel en slang verwijzen natuurlijk ook naar de religies waar alle protagonisten mee te maken hebben. En de religieuze krachten die de scholen hun wil willen op leggen. Het jongetje heeft een boekje vast, met de letter C erop. Er was geen plaats voor Orbis Pictus. De jongen staat niet op een tapijt maar op een leeg blad, de verwijzing naar Locke, en meteen het radicale liberalisme dat ervan uitgaat dat de mens de planeet bezit.
Dan is er nog de vlinder die uiteraard naar Maria Sibylla verwijst. De metafoor van pop tot vlinder te muteren gaat ook op. Het is de onderliggende gedachte van de gehele saga, wat de ontwikkeling van het kind betreft. En verder kun je bijna het logo herkennen in de gevel.

<u>Uit de hand lopende publicaties</u>

De *Edele* kijkt neer op alles van deze tekening. Hij lijkt wel alsof hij de hele wereld bezit. En hij kijkt vooral naar de *Amerika's,* te zien op een achttiende eeuwse globe.
Het schip links zou hebben kunnen varen bij de Oostendse Compagnie. Het vertoont de kleuren van Oostende en het logo van de reeks. Diametraal tegenover de *Edele* staat de slaaf (ook al een metafoor) die tegen een berg werk lijkt op te kijken.

Naast hem, gescheiden door de jutezakken met koffie of thee, ligt de salonnière die wel *uit* het het kader kijkt, anders dus dan de *Edele*. Natuurlijk kan zij slecht daar *liggen* op haar mooie divan omdat ook zij de *wilde* uitbuit, naar wie ze trouwens ook zelf de rug toekeert. Aan haar voeteinde ligt de Encyclopedie met kleine blauwe vlakjes op de kaft (een metafoor voor venstertjes op de wereld?) en voor haar staan twee typische achttiende eeuwse koffiepotten.

<u>Het voorrecht van het Weten</u>

Dit boek is meer politiek getint. Jozef II — iedereen in onze tijd denkt aan hem bij het horen van de naam Mozart, sinds de film Amadeus — en Robespierre. Die duidelijk een complexere persoonlijkheid was dan ik bevroedde.

Ik heb twee figuren gekozen voor wie de 'rede' zeer belangrijk was, het boek gaat immers ook over het Weten. Ze zijn ook beiden Hervormers vooral wat de invloed van de Kerk betreft. Ook zijn ze beiden gestorven in de 18de eeuw. De ene wat dramatischer dan de andere, vandaar dat de plastron van Robespierre even rood kleurt. Ze kijken elkaar aan, alhoewel dit historisch niet is gebeurd. Maar tussen hen staat de vrijheidsboom van de revolutie. Want heel het boek draait ook rond kleine en grote revoluties. Revoluties die er vooral komen door het gestook rond de hervormingen die vooral inhielden dat de bezitters zich bedreigd voelden, en dus de ignorante menigte duwde in meningen die die menigte zelf niet veel goeds opleverde.

Zo'n vrijheidsboom ging gepaard met feesten en dansen. Maar daaronder heb ik een straatarm meisje getekend, met de handen

in een mand. Wat ze doet weet je niet, maar het geeft wel de indruk dat ze werkt en niet gelukkig is. En al zeker niet opgevoed in kennis die haar zou kunnen helpen uit haar penibele situatie te geraken. Dansen maakt misschien content, maar kan ook dom houden en doet de dansers hun armoede wellicht aanvaarden. Dat was immers de leuze van sommige *pedagogen*. Die afgesneden vissekop, verwijst natuurlijk naar de investeringen van de dynastie in de zeevaart. Maar ook dat de armen met weinig content moeten zijn. De andere dingen verwijzen naar het boek. De hele tekening is wat *geler* dan de vorige. Het is misschien de uitbarsting van die vulkaan in IJsland en die zwaveldampen zijn meteen ook een metafoor voor de fogs boven alle (komende) industriegebieden. Maar de Montgolfier ballon zou de oorzaak ervan zijn. Dat is een opgestookte verklaring van de gele ziekmakende smog en staat ook voor de visie vanuit een hoger standpunt. De mens kan misschien nu aan zijn lot ontstijgen. Daarom ook de vuurtoren. Niet alleen een verwijzing naar Oostende, maar ook een 'hogere' verlichting, in letterlijke zin dan.

Slaven van de Macht

Ik heb Pius VII geketend aan zijn geloof met het (deels terug?) invoeren van de inquisitie alhoewel hij de slavernij wou afschaffen. Dat is ook het geval voor de Code Civil van Napoleon: liberté, maar de slavernij blijft wel behouden.

Moresnet en Vieille Montagne.

De roede van de Lancaster school met daartussen de Fröbel geschenken…

Duidelijke metaforen denk ik.

Verlichtte burger scholen

Het was een beetje meer werk deze keer, maar het is, denk ik toch, een mooie kaft geworden. Het Nederlands-Vlaams leesplankje is duidelijk een belangrijk element in dit boek vond ik. Aap noot mies… ik ben zelf zo begonnen met lezen en er hoorden ook boekjes bij, met de dieren in de *sloot.* Wanneer hoor of lees je dit woord nog eens. Ik was toen meteen verkocht door die plaatjes en dan meteen ook door het schrijven.
Aap en Leo II, da's een makkelijke natuurlijk. Op de jas van Leo(pold) staan de vlaggen van België en vrijstaat Congo. Hij wordt nu beschreven als de duivel op aarde. Ik weet niet wanneer dit precies begonnen is, maar je vindt nu vaak deze betiteling van hem. Dus heb ik hem alvast boven het vuur gezet. Ik heb niet de ton van de plank getekend, maar een boiler van een stoommachine, negentiende eeuw oblige. Het had ook stoomtrein kunnen zijn want dat is voor ons landje een belangrijke ontwikkelingsfactor. Maar de stoomboiler leek mij dreigender. Ernaast stond Mies stond op het plankje, ik heb haar veranderd in een wiel met rubberbanden. Bij Leo zelf kun je het rubbertappen zien.
Links van de hel, want daar hoorde hij voor veel mensen in thuis, staat Darwin. Boven hem de aap, deze connectie moet ik ook niet uitleggen. Ik heb wel vinkjes bij hem getekend, want deze zijn wel een aanleiding geweest voor zijn *origin* boek. Rechts van de hel, nog één iemand getekend die daar volgens velen hoorde. Marx met een varkentje dat kapitaal aan het verzamelen is. Darwin en Marx zijn dus de gemetamorfoseerde Teun en Gijs van die leesplank.

Loden tijden

Daar is nummer zeven. Ik heb mij een beetje geïnspireerd op de stijl van Labisse in boekhandel Corman om de personages te portretteren.

Koning Albert is goed gelukt.

Francisco Ferrer, die leek er echt bij te moeten, dat voelde ik.

Naast hem het fictieve of misschien ook historische personage Lucien Souris. Ik heb er een muis bij getekend om duidelijk te maken wie hij zou kunnen zijn. Labisse doet ook zo iets in een van zijn schilderijen.

Lenin is ook van de partij (sic) en hij heeft een rode Colorado kever op zijn schouder.

Naast hem de ongelooflijke Célestin Freinet. Met glimlach. Het eerste personage op de kaft mét een glimlach.

En naast hem Einstein.

De relaties met het ignarometrisch raamkader zijn duidelijk denk ik. Het eerste kwart van de twintigste eeuw bovenaan. Albert en Lucien in de loopgraven. Francisco vermoord. Onder Albert een andere leider. Onder Lucien een andere ingenieur/ wetenschapper. Tussen hen de hervormers van de school. En dan diagonaal: Elisabeth heeft viool gespeeld met Einstein en in de andere diagonaal speelt 1 Mei een grote rol.

Het is bewust getekend in ietwat andere stijl. De twintigste eeuw gaat anders om met representatie.

En dan de muizen in de loopgraven, midden in het veld. En de Colorado kever ook in de velden, maar het zijn wel kinderen die ingezet worden om ze van de patatten te plukken.

Massale Middelmatigheid

Wellicht verrast deze nieuwe kaft een beetje. Maar ik heb al gezegd dat ik toch ook een beetje het artistieke van het beschreven tijdvak in de kaften wil respecteren. Ik dacht aan de de Vasarely zebratekening.
En vermits er over Tsjecho-Slowakije wordt gesproken in dit boek kwam er plots bij mij het idee op om het logo van FIMEM in een Vasarelyglobe te versmelten. Ik heb het logo wel omgedraaid. Want wat onderwijs betreft, de kinderen in de zuidelijke delen van onze planeet delven daar nog steeds vaak het onderspit. Misschien loopt het enkel goed in het hoge noorden en de plekken waar antropogogen aan het werk zijn geweest.
De rakettenbetogingen van halverwege de jaren tachtig konden natuurlijk niet ontbreken en ik wou absoluut ook iets van Masereel in de tekening betrekken toen ik aan John dacht die ooit secretaris was van vereniging met dezelfde naam. Na lang zoeken, vond ik zowaar een houtsnede waar hij ook de wapens naar de prullenbak verwijst.

De Mathetiek Era

In deze tekening heb ik opnieuw veel thema's van het boek proberen te koppelen. Onderaan staat wat nu onze maatschappij helemaal beheerst. LOGO als klein startpunt van wat nu aan het uitmonden is in AI. Bovenaan heb ik echter die elementen gezet die op langere termijn veel belangrijker zullen worden, en ook al door AI belaagd zullen worden: het sociale. We herkennen ook de fakkel van Voz do Operário. Haar volledige logo geeft trouwens ook een wereldbol weer.

Maar ik heb geopteerd voor Mars. Met een letterlijk groene en al wat oudere Greta Thunberg als een metafoor voor de terraformatie. En natuurlijk het kapitaal belang van onze waakzaamheid over wat het onbelemmerd en op korte termijn denkend kapitalisme aan het uitvreten is. De piloot vriend vliegt in het boek naar de maan en niet naar Mars. Daarom maak ik een allusie naar de Méliès film *Voyage dans la Lune*. En één van de bekendste frames van die film is toch wel de maan die een raket in het oog krijgt. Bovenaan rechts staat het vliegertje van Walter de Buck met het geld dat hij weg wou aan de staart gebonden. Geld dat nu allemaal *afvloeit* naar het enige wat nu nog lijkt te tellen: AI.
De elementen van de prent zijn dus weer niet *origineel* Nuyts. Het is ergens ook een beeldende metafoor voor al de werken en boeken die de saga onderbouwen.

Arrogantie & Ignorantie

Een kindsoldaat dreigt met een veel te groot futuristisch wapen, dat daarom bijna de indruk geeft dat het een speelgoedwapen is. Maar wat zich rond hem afspeelt is duidelijk geen kinderspel. Een satelliet die vernietigd wordt. Een *condominium* met een hekken geeft duidelijk aan: “Dit is van ons en jullie komen hier niet binnen”.
Radars, zendtorens, kleurtjes aan de muur doen denken aan de Adobes van de Californische enclosures waar de rijksten zich nu ook al in verschuilen. En een robot natuurlijk in een overdreven technische wereld. Maar de robot blijkt daarenboven ook een rijdende vlammenwerper te zijn. Want dat is natuurlijk het meest opvallende: de autodafé… van de gestuurde onwetenden,

waar ik ook in volgend boek nog over lees.
En het ergste voor mij is eigenlijk dat het gewapende kind de boeken vertrappelt. In de 17e eeuw werd het kind nog als onbeschreven blad beschreven. Vandaag leidt een gecontroleerd onderwijssysteem tot het demoniseren van de wetenschap, de introductie met het geschreven woord verdwijnt en de context errond, waar zovelen zo hard hebben voor gestreefd en hun leven gaven, wordt hen ontzegd door de rijken waardoor de kinderen hun sociale en intellectuele vaardigheden letterlijk torpederen.

Het Paradijs der Boeken

De maatschappij is in verval.
De Bloomkampers zijn moreel in verval met hun virussen, hun gokspelen, hun bommen, hun hele zijn voor een groot deel.
Maar ook ecologisch is de aarde, zoals wij hem nu nog kennen, aan het verdwijnen.
Ik heb daardoor gekozen voor een iets urgenter, en dus schematischere tekening. In een maatschappij waar tekenen en lezen en leren en empathie maar op een paar plekken meer kunnen gedijen, zal tekenkunde (kunde, niet te verwarren met kunst) wellicht ook *achteruitgaan*.
Je ziet dat het *papier* in het water heeft gelegen, of half verbrand is, in elk geval *geabimeerd.* Daar boven de grijze maan, met een paar vlekjes groen van de maanbasissen, maar toch geen plek waar je eigenlijk naar toe zou willen emigreren. Alhoewel in dit boek bijna al het goede daarvandaan komt.
De planeet aarde is zelf in een maanmanschap aan het veranderen. Door openmijnbouw, diep genoeg om de aardkorst

te doorboren, waardoor nieuwe vulkanen ontstaan met wat dat tot de gevolgen heeft.
De atoombom die ze daarvoor inzetten. Maar die ook de stad aan de mijn lijkt te bedreigen.
De virussen in de tekening lijken wel een soort kerstversieringen van een kind, maar we lezen dat de wereldbevolking gekrompen is tot het aantal dat wij nog in de atlas van de middelbare school hebben staan…
Een primitieve waterput. Ik wou wel een irrigatiesysteem met poortjes tekenen, maar ik kon het niet goed in het geheel plaatsen: nu dus een eenvoudige waterput, en een paar bakken met groenten of bloemen.

De Heropbouw van de Wereld

Plots zag ik het beeld helemaal voor mij.
Er staat minder op, maar het is wel allemaal iets meer metaforisch!
Het zwarte kader staat voor de 'begrensder' wereld: (voorlopig) is er enkel leven mogelijk tussen de keerkringen. De rode evenaar, is een beetje de metafoor voor de vuurring (alhoewel die anders loopt) Ik heb de vorm van de continenten zoals wij die kennen wel behouden (wel wazig gemaakt, want door het ijs wellicht niet te zien) om het voor iemand die het boek niet gelezen heeft duidelijk te maken dat we … huh… nog steeds te maken hebben met onze goede oude planeet. Het wit staat natuurlijk voor de door sneeuw bedolven delen van de planeet.
We zien de mannen die boeken zijn gaan opdelven in Megalissipo.
Voorlopig brengen enkel de boeken wat echte kleur in de

bevroren/gestolde wereld.
Geen verwijzing naar Europa, Ganymedes of Mars. Ik vind het laatste kwart van dat boek een duidelijke hint geven van wat jullie in de toekomst zelf verder mogen uitdelven.

<u>De Terugkeer van het gedrukte papier</u>

De kaft toont een soort bibliotheek. Een soort al dan niet virtuele JCD-Ruimte?
Het virtuele beeld van Paulo (?) zit in de virtuele zetel en de voornaamste drie locaties waar de mens dan leeft, lijken ook eerder een soort doorstraling te zijn, of een soort hologram. De jonge vrouw in de bibliotheek draagt kleren met de iets meer heldere kleuren van het vroegere Portugal waar Lissabon en later Megalissipo lagen.
Het plafond is blauw. Maar is het een plafond? Is het een echte hemel? Maar dit lijkt dan weer raar. Bij neerslag zouden de boeken zouden wel es nat kunnen worden. Het dus zou eerder een artificiële hemel kunnen zijn. Waardoor deze 'foto' zelfs op Ganymedes zou kunnen genomen zijn.
Let op het logo op de glazen deur: de naar elkaar grijpende handen.
Het geheel straalt een soort rust uit. De jongere generatie is dus geïnteresseerd in wat er voordien kwam. Niet alles is nog slechts virtueel. Wel is de houding van de vrouw een beetje één van 'Waar zal ik beginnen?' Of is ze de kleurcode van de boeken aan het doorgronden?
Geen witte of zwarte kaften: de mensensoort weet in 2225 dat dit soort houding absoluut te vermijden is. Maar het is ook geen nihilistische six-seven uit het begin van de 21ste eeuw n.Chr.

Namenregister en Bronnen

Het is zover, ik ben werkloos wat de saga betreft… Maar ik denk een schoon slotakkoord te hebben bedacht voor de saga. Misschien wel extra schoon voor 'oude witte hetero's', maar laten we ervan uitgaan dat schoonheid universeel is …

Het is tot nu toe een wilde rit geweest. De ene kaft is al wat beter gelukt dan de andere, maar ik moet ook niet meer verwachten: door de onderwerpen heb ik nu een hele boel 'andere' dingen 'moeten' tekenen. Ik heb mij altijd wel kunnen baseren op materiaal van het internet, niets is uit dus 'uit het hoofd getekend', maar eigenlijk is de saga ook een interpretatie van de werkelijkheid zoals hij is neergeschreven. Een deel van de verhalen zijn voor ons toekomstverhalen, daar moet ik dus nu wat conceptueel over nadenken. Misschien moet ik voor de laatste twee boeken ook mezelf in het onbekende storten en proberen een picturaal antwoord te vinden op wat komt.

Over begijnen en wetenschappen nu. Begijn worden om te kunnen studeren, dat las ik niet in Jommeke. Maria Liber leerde het mij. Daarom koos ik ook voor anti- begijnen klederdracht en -look. Maar misschien voelde de echte Begga zich zo en moest ze daarom achter de muren vluchten… Misschien begrijpen sommigen het minimopje in kaft 14: een bloedmooie begijn. *Da's wad anders dan die begijnen in Jommeke, nie'waar m'neer?* zouden lezers uit onze tijd en regio gezegd hebben na het zien van deze kaft. Maar tezelfdertijd is het ook een verwijzing naar de totale ommekeer van een persoonlijk vooroordeel dat de *Gevaarlijke gedachte* heeft bijgesteld. Ik heb trouwens later een soort bevestiging gekregen van die noodzakelijke bijstelling. Er

zijn wel meer vrouwen ingetreden enkel om te kunnen studeren…
Gelukkig laten mensen uit de toekomst ons sagas geworden.

Van Magister tot Auctor. De dynastieën

Om het wat makkelijker te maken, geven we hier een korte noot over elk van de leden van de drie dynastieën. Tot 121.00 (*2100 AD*) zijn datum van geboorte en van overlijden volgens de gregoriaanse kalender opgetekend.

De eerste dynastie: van Magister tot Lemaître

(116.30 - 119.05)

1. Wolfgang Magister

Geboorte: Köthen, 21 juni 1630 AD
Overlijden: Frankfurt, 30 oktober 1700 AD

Bezigheid: Lesmeester in Amsterdam, Vlaanderen en Heilig Roomse Rijk.

Noot: Wolfgang's vader is leerling geweest van Wolfgang Ratke, in Köthen in *1619 AD*. Om die reden betoonde Wolfgang's vader reeds interesse voor het werk van Comenius.
De twintigjarige Wolfgang ontmoet Comenius in Amsterdam, wanneer deze aan zijn *Orbis Pictus* werkt. We zijn dan in de jaren *1655/56 AD*, kort na het einde van de dertigjarige oorlog die de Magister naar Amsterdam deed vluchten.

2. Pieter Lesmeister

Geboorte: Amsterdam, 20 juli 1656
Overlijden: Köln, 12 augustus 1732

Bezigheid: Particulier leermeester en academicus.

Noot: Pieter is de zoon van Wolfgang maar verandert zijn naam

in Lesmeister, enerzijds om zijn moeder te eren en anderzijds als een soort toegift aan de ideeën van Ratke en Comenius om de seculiere taal te gebruiken voor het onderwijs van de jongste mensen, en niet het latijn.
Pieter verhuist van Frankfurt naar Köln om beroepsredenen.

3. John Lesmeister

Geboorte: Köln, 8 maart 1678
Overlijden: Oostende, 30 oktober 1749

Bezigheid: Particulier leermeester. Historicus. Opvoedingsfilosoof.

4. Dieudonné Lemaître

Geboorte: Gent, 28 februari 1707
Overlijden: Lille, 6 mei 1784

Bezigheid: occasioneel schoolmeester. onderwijsfilosoof.

Noot: Het verhaal van Dieudonné wordt vooral in boek 3 verteld. De zevenjarige oorlog zal een moeilijke periode zijn voor de familie die zich veel zal moeten ontzeggen, omwille van de oorlogsbelasting van de Koning.
De naamverandering heeft te maken met de wijze waarop Dieudonné's familienaam wordt uitgesproken door de fransen. Dieudonné beperkt zich ertoe de s'en te doen verdwijnen…

5. Jan (Yanne) Lemaître

Geboorte: Lille, 24 januari 1733
Overlijden: Oostende, 19 juni 1806

Bezigheid: autodidact; particulier leermeester in Oostende.

Noot: Jan gaat met de familie in Oostende wonen in *1765 AD*, twee jaar na het einde van de zevenjarige oorlog, waarna de bloei van de Oostendse vrijhaven de familie een behoorlijk inkomen laat herwinnen.

6. Jean Jacques Lemaître

Geboorte: Lille, 29 februari 1760
Overlijden: Oostende, 28 augustus 1835

Bezigheid: Filosoof, schoolmeester, particulier lesmeester.

Noot: Jean-Jacques die in Frankrijk geboren werd is vijf jaar oud wanneer zijn ouders zich in zijn nieuwe woonomgeving, Oostende, installeren.

7. Lodewijk Lemaître

Geboorte: Brugge, 21 mei 1788
Overlijden: Brugge, 5 juni 1822

Bezigheid: particulier lesmeester.

Noot: Lodewijk Lemaître had een grote bewondering voor Bach en las zeker het werk van Pestalozzi. Hij gaat zijn dochter beïnvloeden, wanneer ze zijn geschriften onder vorm van dagboeken terugvindt.

8. Johanna Lemaitre

Geboorte: Brugge, 10 april 1817
Overlijden: Kelmis, 21 juli 1905

Bezigheid: opvoedster en schoolmeesteres.

Noot: Johanna woont vanaf *1840 AD* met haar partner Henri

Teacher in Kelmis, Moresnet.

De tweede dynastie. Van Teacher tot Demeester
(119.05 - 120.82)

9. Frederick Teacher

Geboorte: Kelmis, 17 augustus 1844
Overlijden: Kelmis, 26 oktober 1914

Bezigheid: Leraar en Esperantist.

Noot: Frederick is de zoon van Johanna Lemaître en Henry Teacher. Hij beweegt zich in de kringen van de Nieuwe School en de Esperanto beweging.

10. Jeanne Teacher

Geboorte: Kelmis, 5 juli 1875
Overlijden: Tienen, 28 november 1918

Bezigheid: Onderwijzeres en tuinierster.

Noot: De familie Teacher woont nog steeds in Kelmis als Jeanne geboren wordt in *1875 AD*. Jeanne leert Nederlands (Vlaams) en brengt de laatste jaren van haar leven in Tienen door.

11. Louis Demeester

Geboorte: Tienen, 5 april 1903
Overlijden: Gent, 17 augustus 1984

Bezigheid: Onderwijzer en normaalschool directeur.

Noot: Heeft een uitstekende relatie met Lucien Souris, vader van de vrouw van zijn zoon John.

12. John Demeester

Geboorte: Tienen, 8 december 1929
Overlijden: Oostende, 30 maart 2015

Bezigheid: leraar actief in de voortdurende vorming.

Noot: Wordt leraar en is heel erg actief in het verenigingsleven. Wordt gaandeweg een overtuigde agnost, grotendeels als gevolg van de analyse die hij maakt over de beate relatie van zijn moeder met de kerk. Boeken omringen hem zijn hele leven, zoals dat ook het geval is met een van zijn grote vrienden, die zijn huis ombouwt in functie van de boeken.

13. Paulo Demeester

Geboorte: Oostende, 19 oktober 1957
Overlijden: Eurotunnel, 18 februari 2040

Bezigheid: onderwijzer, onderwijssocioloog.

Noot: Paulo neemt zichzelf bijna nooit ernstig, maar heeft toch wel graag dat de anderen dat wel doen.
Paulo heeft het moeilijk met de ignorantie van wie zich bewust niet wil informeren over maar er toch over wil opinieren en beschouwd dit soort luie ignoranten als gevaarlijk. Getrouw hiermee vermeldt hij altijd hoe weinig hij zelf van iets afweet vooraleer erover te spreken. Hij citeert graag Jacquard en Eco. Paulo is een compulsieve maar eerder oppervlakkige lezer. Hij weet graag wat bij anderen omgaat.

14. Joana Demeester

Geboorte: Lisboa, 29 januari 1989

Overlijden: Megalissipo, 5 augustus 2082

Bezigheid: Psychologe en onderzoekster op het terrein van de communicatie.

Noot: Joana is samen met haar zus de grondlegster van de ignarometrische analyse. De zonen van Joana en haar partner Daniel ontwikkelen zich als gekende artiesten in de muziek- en literatuurwereld.

De derde dynastie: van Campos tot Auctor

(Begint in 120.82)

15. Greta Campos

Geboorte: Lisboa, 25 april 2019
Overlijden: Paradijs der boeken, 10 Dwiterodekmomehns 121.05

Bezigheid: Basisopleiding voor opvoeders en onderwijshistorica.

Noot: Greta is de dochter van Catherine Demeester en nicht van Joana Demeester. Ze wordt op een voor het Portugal van de *20ste eeuw AD* symbolische datum geboren, maar wel in een erg onrustige tijd, waarin de burgerlijke democratie een beetje overal in de wereld op zijn einde schijnt te lopen.

16. Sergio Mestre

Geboorte: London, 13 september 2045
Overlijden: Paradijs der boeken, 6 Dekmomehns 121.33

Bezigheid: socioloog en onderzoeker.

Noot: Sergio wordt geboren in *2045 AD*. Zijn naam herinnert aan Sergio Niza en António Sergio.

Zijn jeugdjaren worden gekenmerkt door snel opvolgende crisissituaties, te wijten aan multi-resistente bacteriën en virussen.

17. Fernanda Mestre

Geboorte: Megalissipo, 11 april 2070
Overlijden: Bibliopolis, 26 Trityomehns 121.65

Bezigheid: wiskundige en onderzoekster

Noot: Fernanda is de dochter van Sergio en heeft die naam omwille van de interesse van Sergio voor de institutionele pedagogie, waarvan het honderdjarige bestaan herdacht wordt in *2058 AD*.

18. Emmy Lehrman

Geboorte: Paradijs der Boeken, 1 Phromehns 121.01
Overlijden: Bibliopolis, 10 Dekmomehns 121.92

Bezigheid: onderwijzeres en onderzoekster lerende communicatie.

Noot: Emmy, dochter van Fernanda, wordt in Paradijs der Boeken geboren, waar Fernanda naartoe vluchtte nadat ze haar onvrijwillige collaboratie met de bouwers van het Elysium opschortte.

19. Lev Auctor

Geboorte: Paradijs der Boeken, 16 Sedmomehns 121.27
Overlijden: Bibliopolis, 28 Phrydekmomehns 122.17

Bezigheid: Archivaris en bibliothecaris

Noot: Lev wordt in Paradijs der Boeken geboren, in de

periode dat men er zich bewust van wordt dat ignoranten en vluchtelingen zullen moeten samenwerken om te vermijden dat ze nogmaals door de liefhebbers van macht en geld tot slaaf worden gemaakt.

20. Alberto Auctor

Geboorte: Bibliopolis, 20 Dwiterómehns 121.53
Overlijden: Bibliopolis, 1 Phromehns 122.22

Bezigheid: socioloog en curator

Noot: Alberto is de zoon van Lev Auctor en Sara Lector. Via zijn vader is hij op de hoogte van details in verband met de gedeeltelijke reintegratie van de *Elysium*-bevolking op aarde.
Zijn voornaamste bezigheid bestaat in de studie van de Magister-Auctor dynastie, als gevolg van zijn bijdragen aan de recuperatie en behandeling van de documenten uit deels begraven Megasteden als gevolg van de vulkanische activiteit tussen 121.35 en 121.39.

een vreemde brief

Lieve Pascal

We maken gebruik van kleine haperingen in het ruimte tijd continuum om je een saga te laten geworden van opvoeders, pedagogen en antropogogen. De saga werd voor de eerste maal gepubliceerde in 122.15 (holocene kalender), wat overeenkomt met het jaar 2215 volgens de kalender die jullie in de XXI eeuw gebruiken.
De dynastie loopt over 20 generaties, van 1630 tot 2222 in jullie jaartelling.

Toen we jouw eeuw bestudeerden bij de voorbereiding van het werk, vonden we jouw naam en je interesse in het dialogiserend leren. Dat is de reden waarom we je vriendelijk vragen de documenten, die we opsturen telkens we er de kans toe krijgen, verder te verspreiden.

Je mag gerust zijn. De hapering in het continuüm zal geen enkele invloed hebben op het verleden en de toekomst van levende mensen. Er kunnen enkel documenten doorheen gestuurd worden.
In naam van de ploeg schrijvers,

Maria Liber

(Uit het voorwoord van Maria Liber)

Echt!? Een kleine gids?
Waarom duikt deze kleine gids nu op, zeven jaar na de eerste editie van de saga? Opgebiecht: we schreven deze tekst een hele poos geleden. Het was ons derde oorspronkelijke schrijfplan van de biografie van Alberto Auctor's voorouders. Já, het derde.
Om al dan niet te lezen, net zoals de *Saga* zelf. Daniel Pennac, auteur uit het 119ste hectojaar, zei het al: de rechten van de lezer houden het recht in om delen van een werk over te slaan of om een werk niet te lezen.

Maria interesseert zich voor de oorsprong en ontwikkeling van talen en heeft een stevige basis in etymologie. Ze leefde vele jaren samen met Alberto Auctor en vergezelde hem in zijn zoektocht in verband met antropologie in het algemeen en de geschiedenis van de Magister-Auctor dynastie in het bijzonder.

Met wat humor vervolledigt Maria de feiten die Alberto over de familie vertelt, met informatie die hij haalt uit zijn redevoeringen en uit het opzoekingswerk voor Imprimatur.

Met dezelfde kritische en licht ironische toon verzorgt ze de revisie van alle 13 delen die de geromantiseerde geschiedenis van deze dynastie vertellen.